

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **agroinformatyka**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: **Wyższa Szkoła Zarządzania
Środowiskiem w Tucholi**

Data przeprowadzenia wizytacji: **30-31.03.2026**

Warszawa, 2026

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	5
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	6
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	6
Kryterium 2. Program studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	11
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, proces weryfikacji osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz zasady dyplomowania	21
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój zasobów kadrowych	23
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz rozwój zasobów	26
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu i realizacji programu studiów oraz jej potencjalny wpływ na rozwój kierunku	29
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	31
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy	33
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	37
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i przegląd programu studiów	39

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca: prof. dr hab. inż. Grażyna Jaworska, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. inż. Jacek Żarski, ekspert PKA
2. dr hab. Krzysztof Simiński, ekspert PKA
3. Tomasz Olczak, ekspert PKA student
4. Adrian Korzeniowski, ekspert PKA ds. pracodawców
5. Małgorzata Zdunek, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku agroinformatyka prowadzonym w Wyższej Szkole Zarządzania Środowiskiem w Tucholi została przeprowadzona na wniosek Uczelni o przeprowadzenie oceny programowej *ex ante* dla kierunku agroinformatyka na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym. Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej uchwałą nr 10/2026 z dnia 15 stycznia 2026 r. w sprawie kierunków studiów wyznaczonych do oceny programowej *ex-ante* w roku akademickim 2025/2026 włączyła ww. kierunek studiów do harmonogramu prac Komisji. Wizytacja została przeprowadzona w formie stacjonarnej, zgodnie z uchwałą nr 651/2025 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 7 sierpnia 2025 r. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej *ex ante*.

Zespół oceniający zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni, a dalszy jej przebieg odbywał się zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem. W trakcie wizytacji przeprowadzono spotkania z zespołem przygotowującym raport samooceny, osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości na ocenianym kierunku, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia oraz publiczny dostęp do informacji o programie studiów, pracownikami odpowiedzialnymi za umiędzynarodowienie procesu kształcenia, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, studentami, absolwentami Uczelni oraz nauczycielami akademickimi. Ponadto dokonano przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia. Przed zakończeniem wizytacji sformułowano wstępne wnioski, o których Przewodnicząca zespołu oceniającego oraz współpracujący z nią eksperci poinformowali Władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego – w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	agroinformatyka	
Poziom studiów	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	rolnictwo i ogrodnictwo 54,05% informatyka techniczna i telekomunikacja 20% automatyka, elektronika i elektrotechnika 0,95% nauki biologiczne 9,52% matematyka 2,38% nauki chemiczne 0,48% nauki o zarządzaniu i jakości 8,57% ekonomia i finanse 1,19% filozofia 1,43% językoznawstwo 1,43%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	7 semestrów/ 210 pkt. ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	6 miesięcy, 960 godz., 15 pkt ECTS	
Moduły kierunkowe (tzw. specjalności) realizowane w ramach kierunku studiów	---	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	inżynier	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	---	1709 godz.
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	---	84 pkt ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	---	140 ECTS
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	---	79 pkt ECTS
Łączna liczba punktów ECTS i godzin zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość	---	---

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ¹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. program studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, proces weryfikacji osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz zasady dyplomowania	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój zasobów kadrowych	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz rozwój zasobów	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu i realizacji programu studiów oraz jej potencjalny wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy	kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i przegląd programu studiów	kryterium spełnione częściowo

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Wyższa Szkoła Zarządzania Środowiskiem w Tucholi, posiadająca w ofercie kształcenia oceniany kierunek studiów agroinformatyka, powstała w 2003 roku. Jest niepubliczną wyższą szkołą zawodową utworzoną przez organizację pozarządową non-profit - Towarzystwo Rozwoju Regionalnego „Promocja Borów Tucholskich”, będące stowarzyszeniem gmin powiatu tucholskiego oraz samorządu powiatowego. Uczelnia ma strukturę jednowydziałową. Wydział Inżynieryjny realizuje obecnie dwa kierunki studiów: leśnictwo na poziomie pierwszego i drugiego stopnia oraz studia inżynierskie na kierunku inżynieria środowiska. Kierunki te uzyskiwały pozytywną ocenę Polskiej Komisji Akredytacyjnej, ponadto w 2013 roku Wydział Inżynieryjny otrzymał pozytywną ocenę instytucjonalną PKA. Od 2019 roku w ofercie dydaktycznej Uczelni figuruje również oceniany kierunek agroinformatyka przewidziany do realizacji w formie niestacjonarnej jako studia inżynierskie pierwszego stopnia na profilu praktycznym. Studiów tych dotychczas nie uruchomiono. Koncepcja i cele kształcenia na kierunku agroinformatyka uwzględniają związek z tradycją rolniczą regionu kujawsko-pomorskiego. Jest to region o korzystnych środowiskowych warunkach dla produkcji rolniczej, zaliczany jest do najbardziej intensywnie użytkowanych obszarów rolniczych w Polsce. W regionie występują gospodarstwa rolne, stosujące najnowocześniejsze technologie produkcji i wspomagające produkcję, których wydajność dorównuje i niejednokrotnie przewyższa wydajność rolnictwa osiąganą w najbardziej rozwiniętych krajach europejskich. Najważniejszymi wyróżnikami koncepcji kształcenia na kierunku agroinformatyka jest deklarowane przez Uczelnię dostosowanie do wymogów formalnych wynikających z aktualnych przepisów prawa, prowadzenie studiów na profilu praktycznym przygotowującym bezpośrednio do działalności zawodowej, prowadzenie studiów tylko w formie niestacjonarnej, co wskazuje na przeznaczenie głównie dla kandydatów wywodzących się z obszarów wiejskich, prowadzących rolniczą działalność produkcyjną, nacisk na wdrażanie nowoczesnych technologii produkcji rolniczej z poszanowaniem dla zasobów środowiska przyrodniczego oraz deklarowana projakościowa działalność dydaktyczna, uwzględniająca rozwój organizacji i metod kształcenia oraz infrastruktury. Celem studiów na kierunku agroinformatyka jest przekazanie wiedzy, nauka umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do prowadzenia gospodarstwa rolniczego zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz prowadzenia działalności gospodarczej wspierającej gospodarstwa rolne w zakresie wykorzystywania nowoczesnych technik, w szczególności informatycznych. Koncepcja studiów uwzględnia bardzo szeroki zakres wiedzy z zakresu chemicznych, biologicznych i przyrodniczych podstaw rolnictwa, inżynierii rolniczej, kształtowania i ochrony środowiska, informatyki, przedsiębiorczości oraz przede wszystkim z zakresu technologii produkcji rolniczej, zwłaszcza roślinnej. W zamyśle absolwent kierunku będzie wszechstronnie przygotowany do pracy w sektorze rolnictwa, zarówno w bezpośredniej produkcji, jak i w otoczeniu rolniczym, w tym w doradztwie rolniczym oraz w jednostkach administracji rządowej i samorządowej. Wartością dodaną i podstawowym wyróżnikiem kierunku jest nabywanie kwalifikacji zawodowych umożliwiających stosowanie nowoczesnych technologii informatycznych wspomagających analizę i sterowanie procesami w rolnictwie. Głównym atutem absolwenta ma być umiejętność wdrażania i eksploatacji systemów informatycznych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym oraz planowaniu i prowadzeniu produkcji rolnej. Należy w tym miejscu zaznaczyć, że kluczowy z punktu widzenia nazwy kierunku,

obligatoryjny moduł informatyczny, obejmuje łączne nakłady pracy w wymiarze tylko 26 ECTS. W rezultacie oceniany kierunek pod nazwą agroinformatyka dotyczy w dużo większym stopniu podstaw i technologii produkcji rolniczej, zwłaszcza roślinnej (właściwych dla tradycyjnego kierunku rolnictwo), a w znacznie mniejszym stopniu realizuje zagadnienia z zakresu informatyki i jej zastosowań w rolnictwie, co jest jedynie częściowo zgodne z zaproponowaną przez Uczelnię koncepcją kształcenia.

Koncepcja i cele kształcenia na ocenianym kierunku są zgodne z misją i strategią Wyższej Szkoły Zarządzania Środowiskiem w Tucholi. Uczelnia prowadzi i prowadziła inżynierskie kierunki studiów dotyczące gospodarowania w środowisku i obszaru przyrodniczego (leśnictwo, inżynieria środowiska, architektura krajobrazu), zatem kierunek agroinformatyka dotyczący gospodarowania rolniczego, zawierający moduł informatyczny mieści się w profilu jej działalności. Najnowsza strategia rozwoju Uczelni została przyjęta na lata 2026-2030 uchwałą nr 451 Senatu WSZŚ w Tucholi z dnia 28.11.2025 r. Cele strategiczne wynikają z misji Uczelni, która „*przyczynia się do zrównoważonego rozwoju lokalnego i regionalnego poprzez kształcenie w zawodach potrzebnych gospodarce...*” i obejmują: wysoką jakość kształcenia na potrzeby rynku pracy, przyczynianie się do zrównoważonego rozwoju lokalnego i regionalnego, skuteczną współpracę z interesariuszami zewnętrznymi, kooperację z wiodącymi ośrodkami akademickimi, upowszechnianie dorobku nauki w środowisku lokalnym. Planując realizację kierunku agroinformatyka, Uczelnia zamierza kształcić w zawodzie potrzebnym rozwojowi gospodarczemu w regionie kujawsko-pomorskim, zwłaszcza Borów Tucholskich. Realizacja ta wpisuje się także w założenia Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz Strategii Rozwoju Powiatu Tucholskiego.

Kierunek agroinformatyka został przyporządkowany przez Uczelnię aż do pięciu dziedzin i dziesięciu dyscyplin naukowych. Są to następujące dziedziny i dyscypliny: dziedzina nauk rolniczych (dyscyplina naukowa: rolnictwo i ogrodnictwo), dziedzina nauk inżynieryjno-technicznych (dyscypliny: informatyka techniczna i telekomunikacja, automatyka, elektronika i elektrotechnika), dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych (dyscypliny: nauki biologiczne, matematyka, nauki chemiczne), dziedzina nauk społecznych (dyscypliny: nauki o zarządzaniu i jakości, ekonomia i finanse) oraz dziedzina nauk humanistycznych (dyscypliny: filozofia, językoznawstwo). Uczelnia zaprezentowała w tym przypadku podejście zbyt drobiazgowo, kierując się najprawdopodobniej dokładną treścią efektów uczenia się. Na podstawie zaproponowanej przez Uczelnię koncepcji kształcenia oraz analizy efektów uczenia kierunku zespół oceniający (ZO) PKA jest zdania, że przyporządkowanie kierunku należy ograniczyć do dwóch, maksymalnie trzech dyscyplin naukowych, w tym jako wiodącej rolnictwo i ogrodnictwo i jako wspomagającej - informatyka techniczna i telekomunikacja. Takie przyporządkowanie przyczyni się do poprawy spójności z nazwą, koncepcją i głównymi celami kształcenia na ocenianym kierunku. Pozostałe dyscypliny nie znajdują uzasadnienia w koncepcji kształcenia, można je pominąć z następujących względów: automatyka, elektronika i elektrotechnika – dotyczy głównie agrotroniki, nauki zawierającej się w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwa, a ponadto zagadnienia te przewidziane są do realizacji w module fakultatywnym; nauki biologiczne, matematyka, nauki chemiczne - dotyczą podstaw rolnictwa bądź rolnictwa i informatyki, realizowane zagadnienia można zaliczyć do proponowanej dyscypliny wiodącej i wspomagającej (matematyka), nauki o zarządzaniu i jakości, ekonomia i finanse – dotyczą zarządzania i podstaw ekonomii w rolnictwie, ponadto zagadnienia z tych dyscyplin realizowane są tylko w modułach fakultatywnych, filozofia i językoznawstwo – dotyczą wszystkich kierunków studiów (wymóg realizacji zajęć humanistycznych oraz języka obcego).

Szeroka koncepcja i cele kształcenia na kierunku agroinformatyka uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej w sektorze rolniczym, obejmując także działalność w zakresie zastosowań

informatyki w rolnictwie. Konstrukcja programu studiów jest pod tym względem nowoczesna i uwzględnia postępy w rolnictwie: biologiczny (doskonalenie odmian roślin i ras zwierząt), agronomiczny (elementy rolnictwa precyzyjnego, nowoczesne technologie chowu zwierząt), techniczny (postęp w zakresie tradycyjnej inżynierii rolniczej oraz wdrażania nowoczesnych metod wspomagających produkcję – agrotechnika), w zakresie organizacji i zarządzania (m.in. wspomaganie informatyczne) oraz zarządzania środowiskiem (m.in. teledetekcja). Należy dodać, iż realizację niektórych treści, uwzględniających wymienione postępy w rolnictwie, zaplanowano jako wyłącznie fakultatywną. Jednak pomimo niestacjonarnej formy studiów w koncepcji i celach kształcenia Uczelnia nie uwzględniła nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku agroinformatyka zostały określone we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi (planowana kadra kierunku, absolwenci Uczelni) i zewnętrznymi (otoczenie społeczno-gospodarcze). Przede wszystkim wpisują się one w potrzeby rozwoju gospodarczego kraju i regionu określone w szeregu strategiach i politykach rozwoju, m.in. strategii rozwoju Kraju, strategii zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa, strategii rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego, powiatu tucholskiego i gminy Tuchola. Wśród interesariuszy zewnętrznych mających wpływ na cele, koncepcję kształcenia i program studiów Uczelnia wymieniła: Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Warszawie, Zakład Doświadczalny Instytutu Zootechniki w Kołudzie Wielkiej, Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa Oddział Terenowy w Bydgoszczy, Oddział Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Toruniu, Departament Rolnictwa i Geodezji Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu, Radę Powiatu Tucholskiego oraz Starostwo Powiatowe. Przedstawiciele wymienionych instytucji uczestniczyli w spotkaniu z zespołem oceniającym, podczas którego potwierdzili udział w konsultacjach na potrzebą utworzenia kierunku oraz określenia celów i koncepcji kierunku agroinformatyka. Zgłaszano również krytyczne uwagi do koncepcji kształcenia, która zdaniem części interesariuszy jest zbyt szeroka, obejmuje często zagadnienia wykraczające poza główne cele studiów, co może przyczynić się do braku możliwości osiągnięcia niektórych zakładanych efektów uczenia się. Zespół oceniający PKA zgadza się z takim stanowiskiem interesariuszy zewnętrznych.

Opis zakładanych efektów uczenia się dla studiów pierwszego stopnia na kierunku agroinformatyka profil praktyczny określono w załączniku do uchwały Senatu Wyższej Szkoły Zarządzania Środowiskiem w Tucholi, podjętej 26 lipca 2019 roku. Od tego czasu opisu efektów kierunkowych nie zmieniano. Kierunkowe efekty uczenia się zestawiono tabelarycznie, stosując proste symbole numerujące efekty w poszczególnych kategoriach, podając treść efektów oraz odnosząc je do kategorii opisowej charakterystyk drugiego stopnia dla kwalifikacji uzyskiwanych w systemie szkolnictwa wyższego i nauki w ramach szóstego poziomu PRK. Ponadto zaznaczono również, które efekty kierunkowe prowadzą do uzyskania pełnego zakresu kompetencji inżynierskich. Ogółem sformułowano 16 efektów uczenia się w zakresie wiedzy, 20 w kategorii umiejętności oraz 6 w zakresie kompetencji społecznych.

Analiza treści efektów uczenia się dowodzi, że w dużej mierze są one zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem praktycznym. Dotyczy to efektów w zakresie wiedzy i umiejętności, które są specyficzne i ogólnie zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscypliny rolnictwo i ogrodnictwo, częściowo także w zakresie innych dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, a także ze stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej w rolnictwie. W kategoriach wiedza oraz umiejętności zdecydowanie dominują efekty z zakresu podstaw i technologii produkcji rolniczej oraz jej technicznych i ekonomicznych aspektów. Natomiast zagadnień dotyczących wiedzy z zakresu informatyki, zgodnie z nazwą kierunku, dotyczy w pełni tylko jeden efekt

uczenia się i częściowo drugi. Analogiczna sytuacja dotyczy efektów uczenia się w kategorii umiejętności. W tym przypadku jednak liczba efektów nawiązujących do zastosowań informatyki w rolnictwie jest nieco większa. Efekty uczenia się w kategorii kompetencje społeczne nie są specyficzne. Wszystkie są sformułowane bardzo ogólnie i nie nawiązują do kompetencji społecznych oczekiwanych od absolwenta ocenianego kierunku, zgodnych z sylwetką oraz celami kształcenia. W zasadzie mogłyby dotyczyć każdego kierunku studiów.

Podstawowym mankamentem opisu kierunkowych efektów uczenia się jest fakt, iż część z nich pod względem merytorycznym wykracza poza obligatoryjne treści programowe, a zatem nie jest możliwa do osiągnięcia. Dotyczy to wszystkich efektów, które odnoszą się do podstaw i technologii produkcji zwierzęcej, ekonomicznych aspektów rolnictwa, w tym przedsiębiorczości, organizacji i zarządzania oraz agrottroniki. Zagadnienia te przewidziane są do realizacji w różnym wymiarze w modułach fakultatywnych, przez co nie ma możliwości ich realizacji przez wszystkich studentów kierunku. Innym mankamentem opisu efektów w zakresie wiedzy (kategoria WG zakres i głębia – kompletność perspektywy poznawczej i zależności) jest brak pełnej zgodności z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji. Zgodnie z szóstym poziomem PRK obowiązuje znajomość wiedzy ogólnej oraz z zakresu wiedzy szczegółowej, właściwej dla programu studiów w stopniu zaawansowanym. Przedstawiony do oceny opis efektów uczenia się w wymienionej kategorii opisowej nie precyzuje stopnia zaawansowanej wiedzy. Jest mowa tylko o znajomości wiedzy, np. zna i rozumie wiedzę w zakresie biologii, chemii oraz biochemii dostosowaną do analizy środowiska przyrodniczego, środków produkcji stosowanych w rolnictwie oraz jakości produktów rolnych, zna i rozumie wiedzę z zakresu matematyki i nauk pokrewnych niezbędną do zrozumienia zjawisk i procesów zachodzących w produkcji rolniczej, zna i rozumie wiedzę z zakresu biologicznych podstaw produkcji przydatną w technologiach produkcji roślinnej, zwierzęcej i w przetwórstwie żywności, a także w odniesieniu do wiedzy kierunkowej: zna i rozumie metody, techniki, narzędzia i materiały wykorzystywane w badaniach i kształtowaniu warunków oraz technologii produkcji roślinnej i zwierzęcej, zna i rozumie wiedzę z zakresu bezpieczeństwa, eksploatacji, budowy ciągników, maszyn i innych urządzeń stosowanych w rolnictwie. Kolejnym mankamentem opisu efektów uczenia się jest powielanie niektórych treści w różnych efektach. Dotyczy to m.in. biologicznych podstaw rolnictwa (efekty KW_01 i 03), klimatycznych podstaw rolnictwa (efekty KW_04 i nadmiernie uszczegółowiony efekt KW_015), umiejętności z zakresu wykorzystania technologii informatycznych w agrobiznesie (efekty KU_9, 10, 11 i 20). Inne mankamenty opisu zakładanych efektów uczenia się to: uwzględnianie umiejętności komunikowania się w języku obcym tylko angielskim (efekt KU_15: potrafi posługiwać się językiem angielskim na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego), podczas gdy lektorat języka angielskiego to zajęcia fakultatywne (do wyboru jest także lektorat języka niemieckiego), brak uwzględnienia kompetencji społecznych niezbędnych w działalności zawodowej właściwej dla kierunku – branża rolnicza oraz zastosowanie informatyki w rolnictwie. Jak już wspomniano wcześniej, efekty w zakresie kompetencji społecznych sformułowane są bardzo ogólnie i nie uwzględniają specyfiki kierunku. Kierunkowe efekty uczenia się na kierunku agroinformatyka uwzględniają pełny zakres charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich określonych w części III załącznika do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 roku (poz. 2218). Według Uczelni do uzyskania kompetencji inżynierskich prowadzi osiągnięcie siedmiu efektów w kategorii wiedza i trzynastu w kategorii umiejętności. Efekty te odnoszą się do wiedzy i umiejętności z zakresu technologii produkcji rolniczej, inżynierii rolniczej, informatyki, agrottroniki oraz ekonomicznych aspektów gospodarowania. Część z tych efektów nie jest możliwa do osiągnięcia ze względu na ich realizację wyłącznie w fakultatywnych

treściach programowych. Kierunkowe efekty uczenia się są sformułowane w sposób zrozumiały i byłyby możliwe do osiągnięcia, gdyby realizowano wszystkie moduły ujęte w programie studiów, nie tylko obligatoryjne, ale i fakultatywne.

Efekty uczenia się dla poszczególnych zajęć zamieszczone są w formie tabelarycznej w sylabusach – kartach zajęć. Generalnie są one sformułowane w sposób pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. Cechuje ich jednak bardzo różna liczba w odniesieniu do realizowanych zajęć - od 1 do 9 w kategorii wiedza i podobnie w kategorii umiejętności. Zatem niektóre z nich sformułowane są albo zbyt ogólnie albo zbyt szczegółowo. Ponadto w niektórych przypadkach efekty sformułowane dla zajęć nie uwzględniają formalnych zasad dotyczących ich opisu (brak użycia do ich opisu czasowników zna i rozumie, potrafi, jest gotów, nie uwzględniają stopnia zaawansowania znajomości i rozumienia wiedzy).

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1 - kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia oraz efekty uczenia się zostały opracowane przez Uczelnię w latach 2018-2019 i od tego czasu nie były modyfikowane, m.in. z tego względu, że kształcenia nie uruchomiono z powodu zbyt małej liczby kandydatów. Koncepcja i cele kształcenia na kierunku agroinformatyka są zgodne z misją i strategią Wyższej Szkoły Zarządzania Środowiskiem w Tucholi. Oceniany kierunek mieści się w profilu działalności Uczelni, której zamiarem jest kształcenie w zawodzie potrzebnym rozwojowi gospodarczemu w regionie kujawsko-pomorskim, zwłaszcza Borów Tucholskich. Uczelnia przyporządkowała kierunek aż do 5 dziedzin i 10 dyscyplin naukowych. Jest to przyporządkowanie niewłaściwe, nie odpowiadające w pełni koncepcji i celom kształcenia. Z tego względu koncepcja i cele wymagają korekty w celu zapewnienia zgodności z nazwą kierunku i spójności z obligatoryjnymi treściami programowymi mieszczącymi się w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo (dyscyplina wiodąca) oraz informatyka techniczna i telekomunikacja (dyscyplina wspomagająca). Koncepcja i cele kształcenia na kierunku agroinformatyka uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej w sektorze rolniczym, obejmując także działalność w zakresie zastosowań informatyki w rolnictwie. Jednak realizację niektórych treści, uwzględniających postępy w rolnictwie, zaplanowano jako fakultatywną. Koncepcja i cele kształcenia na kierunku agroinformatyka zostały określone we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi (planowana kadra kierunku, absolwenci Uczelni) i zewnętrznymi (otoczenie społeczno-gospodarcze w sektorze rolniczym).

Efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności są częściowo zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz zgodne z profilem praktycznym. Są one specyficzne i ogólnie zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscypliny rolnictwo i ogrodnictwo, nie uwzględniają jednak w wystarczającym stopniu wiedzy i umiejętności z zakresu informatyki. Kierunkowe efekty uczenia się na kierunku agroinformatyka uwzględniają pełny zakres charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, jednak znaczna część tych efektów nie jest możliwa do osiągnięcia ze względu na ich realizację wyłącznie w fakultatywnych treściach programowych.

Opis kierunkowych efektów uczenia się zawiera szereg mankamentów:

1. znaczna część z nich pod względem merytorycznym wykracza poza obligatoryjne treści programowe, a przez to nie jest możliwa do osiągnięcia,

2. efekty w zakresie wiedzy (kategoria WG zakres i głębia – kompletność perspektywy poznawczej i zależności) nie precyzują stopnia zaawansowanej wiedzy, przez co nie są w pełni zgodne z 6. Poziomem PRK (obowiązuje znajomość wiedzy ogólnej i kierunkowej w stopniu zaawansowanym),
3. w niektórych efektach uczenia się powielane są te same treści merytoryczne,
4. uwzględniają umiejętność komunikowania się w języku angielskim, podczas gdy w programie studiów nie jest to lektorat obligatoryjny, lecz fakultatywny,
5. efekty uczenia się w kategorii kompetencje społeczne są sformułowane bardzo ogólnie i nie nawiązują do specyficznych kompetencji społecznych oczekiwanych od absolwenta ocenianego kierunku, zgodnych z sylwetką oraz celami i koncepcją kształcenia.

Efekty uczenia się dla poszczególnych zajęć nie w pełni są sformułowane w sposób pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji, a ich opis w wielu przypadkach jest albo zbyt ogólny albo zbyt szczegółowy, dodatkowo nie zawsze uwzględnione zostały również formalne zasady ich opisu.

Rekomendacje

Zalecenia

1. Zaleca się dokonanie korekty opisu koncepcji i celów kształcenia w celu zapewnienia zgodności z nazwą kierunku.
2. Zaleca się dokonanie korekty przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych, tak aby było ono spójne z koncepcją i celami kształcenia jak również z obligatoryjnymi treściami programowymi mieszczącymi się w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo (dyscyplina wiodąca) oraz informatyka techniczna i telekomunikacja (dyscyplina wspomagająca).
3. Zaleca się dokonanie korekty opisu zakładanych kierunkowych efektów uczenia się w celu zapewnienia ich spójności z koncepcją i celami kształcenia oraz obligatoryjnymi treściami programowymi i umożliwienia ich osiągnięcia, pełnego dostosowania efektów w zakresie wiedzy do 6. poziomu PRK, uwzględnienia komunikowania się w językach obcych, jak również uwzględnienia specyficznych kompetencji społecznych oczekiwanych przez absolwenta kierunku agroinformatyka.
4. Zaleca się dokonanie przeglądu i korekty efektów uczenia się dla poszczególnych zajęć w celu zapewnienia możliwości stworzenia systemu ich weryfikacji oraz ujednolicenia formalnych reguł formułowania ich opisu.

Kryterium 2. Program studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe na ocenianym kierunku agroinformatyka przedstawiono w sposób czytelny w odniesieniu do poszczególnych zajęć figurujących w planie studiów. Zajęcia pogrupowano w jedenaście wydzielonych modułów. Siedem modułów stanowi część obligatoryjną programu studiów, a pozostałe cztery część fakultatywną (trzy moduły do wyboru spośród czterech). Do modułów fakultatywnych Uczelnia zaliczyła: moduł kształcenia ogólnego (łącznie nakład pracy 20 ECTS), moduł kształcenia podstawowego (19 ECTS) oraz moduły kierunkowe: przyrodniczy (24 ECTS), rolniczy (35 ECTS), informatyczny (26 ECTS), inżynierski (15 ECTS) oraz moduł dyplomowy, w tym praktyka

zawodowa (łącznie nakład pracy) 38 ECTS. Do modułów fakultatywnych (łącznie nakład 3 moduły do wyboru x11 ECTS = 33 ECTS) zaliczono z kolei moduły: przedsiębiorczość, agrobiznes, agrotechnika, inżynieria rolnicza. Analiza treści programowych modułów obligatoryjnych pokazuje, że generalnie wynikają one z celów i koncepcji kształcenia oraz opisów zakładanych kierunkowych i sformułowanych dla poszczególnych zajęć efektów uczenia się, z którymi są ogólnie zgodne pod względem merytorycznym. Uwzględniają one również wiedzę i jej zastosowania głównie w odniesieniu do dyscypliny wiodącej dla ocenianego kierunku studiów rolnictwo i ogrodnictwo, dotyczącą biologicznych i przyrodniczych podstaw oraz technologii produkcji roślinnej. Ponadto odzwierciedlają aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej, w tym gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy w sektorze rolniczym. Treści programowe, zgrupowane w module informatycznym, uwzględniają również wiedzę i jej zastosowania w dyscyplinie wspomagającej – informatyka techniczna i telekomunikacja. Treści programowe ujęte w części obligatoryjnej programu studiów zawierają zagadnienia ogólne, realizowane w polskim szkolnictwie wyższym, obejmujące wiedzę i umiejętności w zakresie języka obcego – do wyboru spośród języka angielskiego i języka niemieckiego, technologii informacyjnych, ochrony własności intelektualnej, ergonomii oraz treści w zakresie nauk humanistycznych i społecznych (filozofia, ekonomia, etyka). Prawidłowo dobrane, adekwatne do celów i koncepcji kształcenia są również treści podstawowe, zawierające ogólną wiedzę niezbędną do studiowania zagadnień kierunkowych. Obejmują one chemię, agrofizykę, matematykę (nakład pracy aż 10 ECTS) oraz statystykę i jej zastosowania w rolnictwie. Moduł przyrodniczy zawiera treści kierunkowe podstawowe z botaniki i fizjologii roślin oraz biochemii i genetyki. Z sylabusu zajęć z *genetyki* wynika jednak, że będą tam realizowane głównie zagadnienia z zakresu hodowli roślin, co wskazuje na rozważenie zmiany nazwy zajęć i ich zakwalifikowania do modułu rolniczego. Analogiczna sytuacja występuje w przypadku zajęć z *entomologii*, *fitopatologii* z *mikrobiologią* oraz *metod ochrony roślin*. Analiza szczegółowych treści programowych wskazuje, że będą tam realizowane zagadnienia dotyczące chorób i szkodników roślin oraz ich zwalczania, zatem są to klasyczne treści z zakresu ochrony roślin i powinny znaleźć się w module rolniczym, a nie przyrodniczym. Kluczowe z punktu widzenia sylwetki absolwenta treści programowe będą realizowane na zajęciach w module rolniczym oraz w module informatycznym. W pierwszym przypadku są to treści programowe dotyczące środowiskowych podstaw produkcji roślinnej (*agrometeorologia*, *gleboznawstwo*, *agroekologia* i *ochrona środowiska*, częściowo *gospodarowanie wodą w rolnictwie*) oraz treści kierunkowe zawodowe, dotyczące głównie produkcyjnych aspektów produkcji roślinnej (*chemia rolna*, *gospodarowanie wodą w rolnictwie w części dotyczącej melioracji odwadniających i nawadniających*, *uprawa roli i roślin*, *podstawy ogrodnictwa*, *przechowywanie owoców rolnych*, *rolnictwo precyzyjne*, *użytkowanie maszyn i urządzeń rolniczych*). W drugim przypadku program studiów zawiera treści dotyczące podstaw programowania, sieci komputerowych, programów informatycznych użytkowanych w rolnictwie, architektury komputerów i systemów operacyjnych, algorytmów i struktur danych, baz danych, tworzenia stron/aplikacji internetowych, informatycznych systemów zarządzania. Wymienione treści kierunkowe zawodowe są poszerzane i wzbogacane w module inżynierskim, który obejmuje różne zagadnienia: ogólne inżynierskie (*grafika inżynierska z geometrią wykreślną*), inżynierskie z zakresu techniki rolniczej (*technika rolnicza*, *mechatronika w ciągnikach i maszynach rolniczych*), inżynierskie z zakresu systemów i technologii rolniczej produkcji roślinnej (*agrotechnologie*) oraz nowoczesnych treści inżynierskich przydatnych w rolnictwie 4.0 (*teledetekcja środowiska*). W części obligatoryjnej programu studiów figurują również treści programowe dotyczące doradztwa rolniczego (w module rolniczym) oraz procesu dyplomowania (proseminarium, seminarium dyplomowe, praca dyplomowa i egzamin dyplomowy inżynierski), do którego zaliczono również treści

programowe realizowane podczas praktyki zawodowej, stanowiącej wyróżnik studiów realizowanych na profilu praktycznym. Jednak praktyka zawodowa, podobnie jak inne zajęcia realizowane w poszczególnych modułach, nie stanowi zajęć bezpośrednio związanych z procesem dyplomowania. Z powyższego przeglądu treści programowych obligatoryjnych dla ocenianego kierunku studiów agroinformatyka wynika, że w dużej części są one specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i odpowiadają podstawowym celom kształcenia. Nie mają one jednak charakteru kompleksowego i nie pozwalają na uzyskanie wszystkich kierunkowych efektów uczenia się, nie pozwalają również na osiągnięcie wszystkich efektów inżynierskich zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Przede wszystkim w obligatoryjnym programie studiów niemal całkowicie pominięto treści z produkcji zwierzęcej, obejmujące jej biologiczne podstawy (*fizjologia zwierząt*) i technologie chowu poszczególnych grup użytkowych zwierząt gospodarskich, jak również treści dotyczące ekonomicznych aspektów produkcji rolniczej (*ekonomika rolnictwa, organizacja rolnictwa, zarządzanie w rolnictwie, przedsiębiorczość w rolnictwie*). Brak możliwości obligatoryjnej realizacji treści w zakresie dwóch istotnych aspektów produkcji rolniczej sprawia, że zachwiana jest spójność pomiędzy koncepcją i celami kształcenia, efektami uczenia się oraz treściami programowymi. Wynika stąd konieczność sformułowania zalecenia, aby treści te zostały ujęte w części obligatoryjnej programu. Zespół oceniający PKA jest zdania, że nie powinno to stanowić dla Uczelni poważniejszego problemu merytorycznego, albowiem treści programowe z zakresu produkcji zwierzęcej oraz z zakresu ekonomicznych aspektów rolnictwa w dużej mierze są zawarte w modułach fakultatywnych. Moduły te obejmują bowiem przedsiębiorczość (podstawy przedsiębiorczości, podstawy marketingu, podstawy zarządzania przedsiębiorstwem, biznes plan) oraz agrobiznes (finanse gospodarstwa rolnego, rachunkowość gospodarstwa rolnego, agrobiznes, agrohandel i internetowe giełdy rolnicze). Realizacja treści programowych w obu wymienionych modułach w pełni pozwala na nabycie wiedzy i umiejętności z zakresu ekonomicznych aspektów rolnictwa. Zagadnienia z produkcji zwierzęcej realizowane są z kolei głównie na zajęciach nazwanych jako *mechanizacja prac inwentarskich*, znajdujących się w module inżynieria rolnicza. Nazwa ta i umiejscowienie w module nie oddają w pełni przewidzianych do realizacji treści programowych, które dotyczą w głównej mierze technologii produkcji zwierzęcej. Pozostałe zajęcia w module inżynieria rolnicza poszerzają treści programowe przewidziane do realizacji w części obligatoryjnej (*ciągniki rolnicze, maszyny rolnicze, transport w rolnictwie*). Ważny moduł fakultatywny, nawiązujący do zadań rolnictwa 4.0 stanowi *agrotechnika*, obejmująca treści w zakresie elektrotechniki i elektroniki, automatyki, systemu kontroli maszyn rolniczych, monitoringu i pomiarów w rolnictwie. Zdaniem zespołu oceniającego PKA możliwość realizacji tego modułu fakultatywnego jest bardzo cenna, nawiązuje do zadań rolnictwa 4.0 i odpowiada postępowi technicznemu we współczesnym rolnictwie. Jest to dobry moduł, stwarzający możliwość kształtowania indywidualnych ścieżek kształcenia. Jednak ze względu na charakter fakultatywny, wiedza i umiejętności z zakresu agrotechniki nie mogą stanowić ani celów kształcenia kierunkowego, ani też zagadnienia te nie mogą figurować w zakładanych kierunkowych efektach uczenia się. Reasumując można ocenić ogół treści programowych przewidzianych do realizacji na ocenianym kierunku agroinformatyka jako bardzo ambitny projekt uwzględniający wszystkie aspekty i potrzeby współczesnego rolnictwa. Ich unikatowy, zasługujący na wyróżnienie charakter, wynika z faktu uwzględnienia w programie treści informatycznych wspomagających działalność gospodarczą w rolnictwie. Ważny element programu, stanowiący o jego nowoczesności, uzupełniają także bogate treści związane z techniczną stroną rolnictwa, notującą obecnie duży rozwój i postęp - agroinżynierią. Jednak treści programowe wymagają korekty, przede

wszystkim formalnej i w mniejszym zakresie merytorycznej pod kątem ich pełnej zgodności z sylwetką absolwenta kierunku, koncepcją i celami kształcenia na kierunku oraz kierunkowymi efektami uczenia się. Chodzi tu zwłaszcza o zachowanie spójności pomiędzy wymienionymi elementami - dostosowanie treści programowych w części obligatoryjnej programu studiów do celów i koncepcji kształcenia oraz kierunkowych efektów uczenia się. Ponadto korekty wymaga także pełne dostosowanie treści programowych dotyczących języka obcego (angielski lub niemiecki) do efektu uczenia się w zakresie umiejętności językowych (jest mowa tylko o języku angielskim).

Plan studiów kierunku agroinformatyka na profilu praktycznym zaproponowany przez Wyższą Szkołę Zarządzania Środowiskiem w Tucholi w formie niestacjonarnej na poziomie studiów pierwszego stopnia generalnie wynika z zakresu merytorycznego efektów uczenia się, aczkolwiek jak już wspomniano, jego realizacja nie będzie zapewniała ich osiągnięcia ze względu na zgrupowanie dużej liczby zajęć kierunkowych w części fakultatywnej programu. Plan studiów zawiera wykaz zajęć w poszczególnych modułach i semestrach wraz z liczbą godzin realizowanych bezpośrednio z udziałem nauczycieli i studentów z podziałem na formy zajęć, liczbą nakładów pracy ECTS i określeniem zajęć kończących się egzaminem. W planie zajęć nie określono obligatoryjności zajęć, informację na ten temat zawarto w raporcie samooceny. Dodatkowo moduły wybieralne (3 spośród 4) na V i VI semestrze studiów różnią się liczbą godzin, zarówno ogólną, jak i dotyczącą poszczególnych form zajęć. Wpływa to negatywnie na czytelność i spójność planu, bowiem obliczone dla semestru V i VI sumy godzin będą różne w zależności od różnych kombinacji wyboru modułów przez studiujących.

Ogólna ocena przedłożonego do oceny planu studiów pozwala na stwierdzenie, że spełnia on wymagania ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz wydanych na jej podstawie rozporządzeń ministerialnych. W szczególności w planie tym określono liczbę semestrów i liczbę punktów ECTS konieczną do ich ukończenia i uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi studiów, tj. tytułu zawodowego inżyniera. Uczelnia nie posiada wytycznych dotyczących projektowania planu studiów. Przedłożony plan został zatwierdzony przez Rektora, obowiązuje od roku akademickiego 2019/2020, w nagłówku podano, że jest to plan na rok akademicki 2026/2027. Brakuje informacji, czy dokonywano w nim zmian i korekt.

Jak wynika z planu, ukończenie studiów pierwszego stopnia wymaga uzyskania 210 ECTS. Studia niestacjonarne trwają 7 semestrów, nakłady pracy są równomiernie rozłożone po 30 ECTS w każdym semestrze. Nakład pracy konieczny do ukończenia studiów, mierzony łączną liczbą punktów ECTS, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do poszczególnych zajęć są na ogół poprawnie oszacowane. Poszczególnym zajęciom w semestrach przypisano od 1 do 4 ECTS, w większości przypadków są to 2 lub 3 ECTS. Niepoprawnie oszacowany jest nakład pracy przypisany praktyce zawodowej, której wymiar wynosi 960 godzin, zatem nakład pracy powinien wynosić co najmniej 32 ECTS, a wynosi tylko 15 ECTS. Wobec 1709 godzin ujętych w planie studiów (tzw. godzin kontaktowych) plus 960 godzin obowiązkowej praktyki zawodowej, czas trwania studiów – 7 semestrów wydaje się za krótki, aby możliwe było osiągnięcie efektów uczenia się. Przy takiej liczbie godzin z bezpośrednim udziałem nauczycieli i studentów (nawet 300 godzin w semestrze) dla studiów prowadzonych w formie niestacjonarnej grupującej studiujących czynnych zawodowo, wydaje się to utrudnione. Wynika to ze zbyt dużej liczby koniecznych do odbycia zjazdów, zbyt dużej liczby godzin w czasie pojedynczego zjazdu i w związku z tym braku czasu na realizację nakładów pracy własnej. W związku z powyższym, aby zapewnić studiującym osiągnięcie efektów uczenia się należałoby albo wydłużyć czas trwania studiów do 8 semestrów (rozwiązanie to jest często spotykane na studiach

niestacjonarnych inżynierskich) albo ograniczyć liczbę godzin i nakłady pracy z bezpośrednim udziałem nauczycieli i studentów w planie studiów.

Sekwencja zajęć w planie studiów jest generalnie prawidłowa, poszczególne zajęcia ułożone są w kolejności zapewniającej przyrost kompetencji studentów. Sekwencja zajęć ocenianego kierunku bazuje na prawidłowej zasadzie realizacji kolejno od semestrów wcześniejszych do późniejszych, treści kształcenia ogólnego i podstawowego, a następnie kierunkowego. Ogólnie prawidłowa sekwencja realizowania treści programowych nie oznacza, że nie warto jej ulepszyć. Kursy dotyczące *fitopatologii z mikrobiologią* oraz *metod ochrony roślin*, które niefortunnie umieszczono w module przyrodniczym a nie rolniczym powinny być realizowane na wyższych semestrach. Ta sama uwaga dotyczy *techniki rolniczej* (obecnie pierwszy semestr) oraz *agrotechnologii* (obecnie semestr czwarty). Dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach są prawidłowe i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Wykłady wynoszą 716 godzin (27% w planie studiów), ćwiczenia 575 godzin (21%), lektoraty, laboratoria i zajęcia projektowe 418 godzin (16%) oraz praktyka 960 godzin (36%). W planie studiów nie wyodrębniono ważnych na studiach rolniczych zajęć terenowych a z niektórych sylabusów wynika, że takie zajęcia są planowane (*fitopatologia z mikrobiologią, entomologia, uprawa roli i roślin, gleboznawstwo*).

Plan studiów nie umożliwia wyboru zajęć według zasad, które pozwalają studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia, ponieważ przypisano tym zajęciom punkty ECTS w wymiarze mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie. Uczelnia przyporządkowała zajęciom do wyboru nakłady pracy wynoszące aż 79 ECTS (język obcy 8 ECTS, 3 moduły spośród 4 do wyboru łącznie 33 ECTS, cały moduł dyplomowy, w tym praktyka zawodowa - łącznie 38 ECTS). Spośród tych zajęć jako fakultatywne można uznać język obcy, 3 moduły do wyboru oraz pracę dyplomową 15 ECTS. Uczelnia nie przedstawiła zasad wyboru proseminarium, seminarium i praktyki zawodowej. W sumie zweryfikowane nakłady pracy zajęć do wyboru wynoszą 56 ECTS, a więc ok. 27% liczby punktów niezbędnej do ukończenia studiów. Nie jest spełniony zatem wymóg 30% udziału tych zajęć określony przepisami prawa.

Plan studiów obejmuje zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne w wymaganym wymiarze co najmniej 50% punktów ECTS. Uczelnia szacuje ten wymiar na 140 ECTS (ok. 67% łącznych nakładów pracy), zaliczając do tych zajęć ćwiczenia, projekty, laboratoria i zajęcia terenowe. Wymiar oszacowany przez Uczelnię jest nieco zawyżony, ponieważ uwzględnia również zajęcia do wyboru, które nie wszystkie będą realizowane. Mimo tej uwagi, wymóg co najmniej 50% zajęć praktycznych w planie studiów jest spełniony.

Plan studiów obejmuje zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie znajomości co najmniej jednego języka obcego. Język obcy (do wyboru angielski lub niemiecki) jest przewidziany do realizacji w semestrach od III do VI w łącznym wymiarze 80 godzin bezpośrednich (po 20 w semestrze) i nakładzie pracy 8 ECTS.

Plan studiów obejmuje zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, którym przyporządkowano liczbę punktów ECTS nie mniejszą niż 5, która jest określona w wymaganiach. Do tych zajęć można zaliczyć *ekonomię, filozofię* oraz *podstawy etyki*. Łączny wymiar tych zajęć wynosi 6 ECTS. Uczelnia podaje błędną liczbę nakładów pracy 26,5 ECTS nie wyjaśniając, które zajęcia zaliczono do tej grupy. Prawdopodobnie chodzi o zajęcia do wyboru w module przedsiębiorczość. Ze względu na fakt, że są to zajęcia planowane do realizacji jako fakultatywne nie mogą być zaliczone do spełniających

wymagania udziału w grupie zajęć humanistycznych i społecznych, ponieważ nie zawsze będą realizowane.

Plan studiów kierunku agroinformatyka nie przewiduje realizacji zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

W procesie kształcenia i uczenia się Uczelnia deklaruje stosowanie różnorodnych metod kształcenia. W związku z dominacją aktywnych form zajęć, metody kształcenia w dużej mierze mają charakter aktywizujący, stymulujący studentów do samodzielności i odgrywania aktywnej roli w procesie uczenia się. Część z tych metod służy osiągnięciu kompetencji inżynierskich. Ocenę deklarowanych metod kształcenia umożliwia ich wyszczególnienie w sylabusach. System ten jest rzetelny, wskazując, że Uczelnia dużą wagę przykładą do jakości w zakresie deklaracji stosowania różnorodnych, specyficznych dla kierunku metod kształcenia. Ich dobór zależy od specyfiki treści programowych i formy realizacji zajęć. Np. na zajęciach z *ekonomii*, podobnie jak w przypadku większości zajęć figurujących w planie studiów wykład odbywał się będzie z pokazem multimedialnym, na ćwiczeniach stosowana będzie metoda problemowa, analiza przypadków, na zajęciach z *botaniki i fizjologii roślin* aktywne metody kształcenia obejmują przygotowanie projektu, referatów, pracę z kluczami i przewodnikami do oznaczania roślin i zbiorowisk roślinnych, z kolei na *agrometeorologii* Uczelnia deklaruje aktywne metody kształcenia polegające na pracy z danymi meteorologicznymi, wykonywaniu analiz pisemnych, pomiarów agrometeorologicznych i prezentacji. Deklarowane przez Wyższą Szkołę Zarządzania Środowiskiem w Tucholi na planowanym kierunku agroinformatyka metody kształcenia zapewniają przygotowanie do działalności zawodowej w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Decydujące znaczenie w tym zakresie mają metody stosowane podczas realizacji praktyki zawodowej. Dodatkowo, metody te są stosowane na zajęciach zgrupowanych w bloku rolniczym, np. *gleboznawstwo* – metody kształcenia to m.in. rozpoznawanie, charakterystyka morfologiczna i ocena możliwości produkcyjnych gleb, ocena budowy i właściwości gleb ukształtowanych pod długotrwałym wpływem zróżnicowanej gatunkowo szaty roślinnej, ocena budowy i właściwości gleb powstałych w warunkach dominującego oddziaływania wody opadowej i wody przepływowej oraz wysokiego poziomu wody gruntowej. Z kolei na zajęciach w bloku informatycznym odbywających się w pracowniach komputerowych zapowiadane jest stosowanie następujących przykładowych metod kształcenia: prezentacja multimedialna i prezentacja treści funkcji i programów, wykład informacyjny z pokazem działania algorytmów na konkretnych zbiorach danych, ćwiczenia w rozwiązywaniu problemów z różnych dziedzin z wykorzystaniem programowania (podstawy programowania) oraz prezentacja multimedialna, wykład informacyjny z pokazem działania narzędzi testujących i konfiguracyjnych, ćwiczenia w rozwiązywaniu problemów występujących w sieciach komputerowych (sieci komputerowe). Analiza metod przewidzianych do stosowania na lektoratach pozwala na wniosek, że umożliwią one uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2. Przewidziane są następujące metody: metoda audiolingwalna, metoda bezpośrednia, metoda komunikacyjna, metoda gramatyczno-tłumaczeniowa, analiza i dyskusja na podstawie filmu oraz deklarowane są metody aktywizujące, np. burza mózgów, wizualizacje, case study.

W programie studiów dla kierunku agroinformatyka przewidziano praktyki zawodowe. Wymiar praktyk określony jest w dokumentacji jako 24 tygodnie (6 miesięcy po 4 tygodnie), co odpowiada 960 godzinom. W programie studiów zawarto jedną kartę zajęć „Praktyka zawodowa”, której przypisano 15 punktów ECTS. Choć liczba godzin jest właściwa dla programu studiów o profilu praktycznym, przypisana liczba punktów ECTS jest zbyt mała – zgodnie z tym przypisaniem 1 punkt ECTS odpowiada

64 godzinom pracy studenta, co znacząco odbiega od standardowego przedziału 25-30 godzin pracy studenta. Konieczne jest wprowadzenie zmian w karcie zajęć dla praktyk tak, aby punkty ECTS odzwierciedlały faktyczny nakład pracy studenta związany z tymi zajęciami. Ponadto należy rozważyć wprowadzenie kilku kart zajęć dla praktyk, gdyż zgodnie z otrzymaną dokumentacją zajęcia te mają być realizowane na 3 semestrach (II, IV i VI), a na każdym przypisano mu 5 punktów ECTS. Mimo to całość zawarta jest w jednej karcie zajęć, co nie jest poprawne przy tak przyjętym harmonogramie realizacji praktyk, gdyż nie jest możliwe odpowiednie uwzględnienie różnic i progresji studenta w kolejnych semestrach realizacji praktyk. Efekty uczenia się sformułowane w karcie zajęć praktyka zawodowa są co do zasady poprawne, choć sformułowane dość ogólnie. W niektórych przypadkach wspomniane są konkretne obszary powiązane z kierunkiem studiów (np. K_U12: absolwent potrafi komunikować się z użyciem terminologii fachowej z zakresu rolnictwa i informatyki posługując się technologiami informatycznymi stosowanymi w rolnictwie oraz informatyce stosowanej czy K_U17: absolwent potrafi rozwiązywać praktyczne zadania inżynierskie wymagające korzystania ze standardów i norm inżynierskich oraz stosowania technologii informatycznych stosowanych w rolnictwie, wykorzystując doświadczenie zdobyte w środowisku zajmującym się zawodowo działalnością inżynierską), natomiast w pozostałych sformułowania są generyczne (np. K_U13: podejmować działania mające na celu rozwiązanie zaistniałych problemów zawodowych z zakresu studiowanego obszaru (uwzględniając ich wady i zalety) czy K_U16: absolwent potrafi pracować w zespole, w tym planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole, przyjmując odpowiedzialność za efekty jego pracy). Pomimo tego należy stwierdzić, że przyjęte dla praktyk zawodowych efekty uczenia się są odpowiednie w kontekście praktycznego profilu studiów oraz co do zasady zgodne z koncepcją i celami kształcenia na ocenianym kierunku. Umożliwiają nabycie odpowiednich kompetencji praktycznych, które są cenione na rynku pracy i uwzględniają praktyczne zastosowanie wiedzy uzyskanej w toku studiów w działalności zawodowej powiązanej z kierunkiem studiów.

Weryfikacja efektów uczenia się przewidzianych dla praktyki zawodowej na kierunku obejmuje ocenę praktyki przez opiekuna z instytucji organizującej praktykę w kilkunastu kryteriach (m.in. umiejętność wykonywania typowych prac i zadań związanych z agroinformatyką czy umiejętność komunikowania się z użyciem terminologii fachowej z zakresu rolnictwa i informatyki posługując się technologiami informatycznymi stosowanymi w rolnictwie oraz informatyce stosowanej). Ostateczna ocena jest średnią arytmetyczną ocen za poszczególne kryteria.

Podstawą dokumentacji przebiegu praktyk mają być wpisy dokonane w dzienniku praktyk, na podstawie którego student ma opracowywać tzw. raport z praktyk, który ma zawierać w szczególności:

- krótki opis organizacji, w której realizowana była praktyka,
- wykaz i opis przydzielonych studentowi zadań,
- sposób realizacji zadań, osiągnięte cele, zdobyte doświadczenie,
- samoocenę osiągniętych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych,
- ocenę praktyki z punktu widzenia roli w procesie nauczania i związku z wiedzą zdobytą w Uczelni.

Pozytywnie należy ocenić możliwość udokumentowania przebiegu praktyk zawodowych w postaci multimedialnej (prezentacja, film itp.). Takie opracowania mogą następnie służyć np. do celów promocyjnych Uczelni.

Uczelnia dla ocenianego kierunku opracowała ramowy program praktyk, z którego powinny wynikać realizowane przez praktykanta zadania. Wbrew opisowi kolumny w tabeli, gdzie mowa o „Czynnościach wykonywanych”, program ten zawiera tematy do poruszenia. Są one silnie powiązane

z aspektami informatycznymi kierunku (m.in. System informatyczny w przedsiębiorstwie, Zewnętrzne systemy informatyczne użytkowane w przedsiębiorstwie, Bazy danych), pomijając wymiar rolniczy kierunku. Ponadto tabela z planem zawiera kolumnę „Liczba dni potrzebnych do zrealizowania określonej czynności”, co może utrudniać dobór podmiotu do realizacji praktyk.

Nadzór nad przebiegiem praktyk i decyzje w sprawach ich realizacji (w tym wpisywanie zaliczeń i ocen) podejmować ma dziekan. Osoba ta pełnić więc będzie rolę swoistego opiekuna praktyk, co ma też miejsce w przypadku innych kierunków realizowanych przez Uczelnię. Ze względu na kameralność placówki oraz silne zaangażowanie dziekana w proces kształcenia jak i kontakty zarówno z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego jak i studentami takie rozwiązanie należy uznać za adekwatnie uwzględniające specyfikę kierunku. Jednocześnie należy zaznaczyć, że na Uczelni nie przyjęto formalnych procedur związanych z oceną miejsc praktyk proponowanych przez studentów.

Miejscami realizacji praktyk mają być w szczególności duże gospodarstwa rolne, ośrodki doradztwa rolniczego, przedsiębiorstwa sektora rolno – spożywczego, przedsiębiorstwa świadczące usługi specjalistyczne dla potrzeb dużych gospodarstw rolnych, itp. Miejsce realizacji praktyk może być zarówno wskazane przez Uczelnię lub zaproponowane przez studenta, co wymaga uzgodnienia z Uczelnią.

Uczelnia podpisała porozumienia, w których wyrażono wolę współpracy przy konstrukcji programu studiów i zmian w nim, prowadzeniu studiów na kierunku agroinformatyka (z uwzględnieniem przeprowadzanych analiz zgodności zakładanych efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy) oraz zapewnianie możliwości odbywania praktyk zawodowych. Podmioty, z którymi podpisano wspomniane porozumienia obejmują ośrodki doradztwa rolniczego, zakłady doświadczalne, przedsiębiorstwa z branży nasiennictwa i ogrodnictwa, ośrodki wsparcia rolnictwa i gospodarstwa rolne. Dobór miejsc odbywania praktyk ocenia się pozytywnie.

Całość planowanej koncepcji organizacji kształcenia dla modułu praktyk zawodowych na ocenianym kierunku należy ocenić pozytywnie przy uwzględnieniu zastrzeżeń dotyczących przypisania punktów ECTS i wprowadzeniu zróżnicowanych kart zajęć na poszczególnych semestrach realizacji praktyk.

Organizację procesu kształcenia w Wyższej Szkole Zarządzania Środowiskiem regulują zarządzenia rektora, m.in. dotyczące organizacji roku akademickiego ogłaszane nie później niż na 1 miesiąc przed rozpoczęciem każdego roku akademickiego oraz zarządzenie w sprawie zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i kształcenia w WSZŚ w Tucholi. Każdy rok akademicki składa się z dwóch semestrów. Zajęcia na kierunku agroinformatyka mają odbywać się podczas zjazdów organizowanych w piątki (godziny popołudniowe) oraz w soboty i niedziele. Planowana jest różna liczba zjazdów w poszczególnych semestrach, maksymalnie nawet 11-12 zjazdów po 25-27 godzin na każdym zjeździe. Czas trwania studiów planowany na 7 semestrów oraz duża liczba godzin z bezpośrednim udziałem nauczycieli i studentów w niektórych semestrach (nawet 300 godzin) spowoduje, że rozkłady zajęć będą nadmiernie obciążone. Pojawia się więc realna obawa, że nie zostaną zapewnione higieniczne warunki kształcenia, a rozplanowanie zajęć nie umożliwi efektywnego wykorzystania czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się oraz prawidłową weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 - kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe na ocenianym kierunku agroinformatyka pogrupowano w jedenaście wydzielonych modułów. Siedem modułów stanowi część obligatoryjną programu studiów, a pozostałe cztery część fakultatywną. Analiza treści programowych modułów obligatoryjnych pokazuje, że generalnie wynikają one z celów i koncepcji kształcenia oraz opisów zakładanych efektów uczenia się. Uwzględniają wiedzę i jej zastosowania z zakresu dyscypliny wiodącej dla ocenianego kierunku studiów rolnictwo i ogrodnictwo, odzwierciedlają aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej, w tym gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy w sektorze rolniczym. Treści programowe, zgrupowane w module informatycznym, uwzględniają również wiedzę i jej zastosowania w dyscyplinie wspomagającej – informatyka techniczna i telekomunikacja. Treści programowe obligatoryjne dla ocenianego kierunku studiów agroinformatyka w dużej części są specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i odpowiadają podstawowym celom kształcenia. Nie mają one jednak charakteru kompleksowego i nie pozwalają na uzyskanie wszystkich kierunkowych efektów uczenia się, nie pozwalają również na osiągnięcie wszystkich efektów inżynierskich zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji. W obligatoryjnym programie studiów pominięto treści z produkcji zwierzęcej, jak również treści dotyczące ekonomicznych aspektów produkcji rolniczej (ekonomika rolnictwa, organizacja rolnictwa, zarządzanie w rolnictwie, przedsiębiorczość w rolnictwie). Brak możliwości obligatoryjnej realizacji treści w zakresie dwóch niezwykle ważnych aspektów produkcji rolniczej sprawia, że zachwiana jest spójność pomiędzy koncepcją i celami kształcenia, efektami uczenia się oraz treściami programowymi. Treści programowe wymagają korekty, pod kątem zapewnienia ich pełnej zgodności z sylwetką absolwenta kierunku, koncepcją i celami kształcenia na kierunku oraz kierunkowymi efektami uczenia się.

Plan studiów kierunku agroinformatyka nie zapewnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się ze względu na zgrupowanie dużej liczby zajęć kierunkowych w części fakultatywnej programu. W planie studiów nie określono obligatoryjności zajęć. Ukończenie studiów pierwszego stopnia wymaga uzyskania 210 ECTS. Studia niestacjonarne planowane są na 7 semestrów, nakłady pracy są równomiernie rozłożone po 30 ECTS w każdym semestrze. Nakład pracy konieczny do ukończenia studiów, mierzony łączną liczbą punktów ECTS, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do poszczególnych zajęć są na ogół poprawnie oszacowane. Poszczególnym zajęciom w semestrach przypisano od 1 do 4 ECTS, w większości przypadków są to 2 lub 3 ECTS. Niepoprawnie oszacowany jest nakład pracy przypisany praktyce zawodowej, której wymiar wynosi 960 godzin, zatem nakład pracy powinien wynosić co najmniej 32 ECTS, a wynosi tylko 15 ECTS.

Sekwencja zajęć w planie studiów jest generalnie prawidłowa, ale warto ją ulepszyć. Dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach są prawidłowe i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Plan studiów nie umożliwia wyboru zajęć według zasad, które pozwalają studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia, ponieważ przypisano tym zajęciom punkty ECTS w wymiarze mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie. Plan studiów obejmuje zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne w wymaganym wymiarze co najmniej 50 punktów ECTS. Uczelnia szacuje ten wymiar na 140 ECTS (ok. 67% łącznych nakładów pracy). Plan studiów obejmuje zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie znajomości co najmniej jednego języka obcego. Plan studiów obejmuje zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, którym przyporządkowano liczbę punktów ECTS nie

mniejszą niż 5, która jest określona w wymaganiach. Plan studiów kierunku agroinformatyka nie przewiduje realizacji zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

W procesie kształcenia i uczenia się Uczelnia deklaruje stosowanie różnorodnych metod kształcenia, które w dużej mierze mają charakter aktywizujący, stymulujący studentów do samodzielności i odgrywania aktywnej roli w procesie uczenia się oraz są specyficzne dla kierunku kształcenia. Metody kształcenia umożliwią uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2.

Program studiów ocenianego kierunku zawiera moduł praktyk zawodowych, który stanowi kluczowy element studiów. Wymiar godzinowy wspomnianego modułu odpowiada ustawowym wymagom dla profilu praktycznego. Korekty wymaga natomiast przypisanie punktów ECTS, gdyż obecna wartość 15 ECTS nie odpowiada ustalonej liczbie godzin – przy 960 godzinach do zajęć przypisane powinno być przynajmniej 32 ECTS. Samo umiejscowienie praktyk w planie studiów na II, IV i VI jest odpowiednie, natomiast przy zachowaniu go powinno być odzwierciedlone w trzech różnych kartach zajęć o zróżnicowanych efektach uczenia się i w ten sposób wykazywać progresję studenta w ramach cyklu kształcenia. Efekty uczenia się przypisane do praktyk są co do zasady poprawne, choć powinny być bardziej specyficzne. Planowany sposób organizacji i nadzoru nad realizacją praktyk oraz kompetencje opiekunów nie budzą zastrzeżeń. Wewnętrzne regulacje są kompleksowe i zgodne z koncepcją kształcenia, a mechanizmy nadzoru, choć mniej sformalizowane, należy uznać za adekwatne i uwzględniające specyfikę Uczelni. Proponowane miejsca realizacji praktyk, z którymi podpisano stosowne porozumienia i umowy, są odpowiednie i powinny zapewnić ich prawidłową realizację oraz osiągnięcie przez studentów przypisanych efektów uczenia się.

Planowana organizacja kształcenia na kierunku agroinformatyka wymaga korekty. Czas trwania studiów planowany na 7 semestrów oraz duża liczba godzin z bezpośrednim udziałem nauczycieli studentów w niektórych semestrach (nawet 300 godzin) spowoduje, że rozkłady zajęć będą mocno przeładowane. Istnieje więc uzasadniona obawa, że nie zostaną zapewnione higieniczne warunki kształcenia, a rozplanowanie zajęć nie umożliwi efektywnego wykorzystania czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się oraz prawidłową weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Rekomendacje

1. Rekomenduje się przeniesienie zajęć z zakresu ochrony roślin (*fitopatologia z mikrobiologią, entomologia, metody ochrony roślin*) z modułu przyrodniczego do modułu rolniczego.
2. Rekomenduje się dokonanie korekty dotyczącej sekwencji zajęć, polegającej na przesunięciu niektórych zajęć kierunkowych (moduł rolniczy) na wyższe semestry.
3. Rekomenduje się dokonanie uzupełnienia planu studiów o określenie obligatoryjności zajęć.
4. Rekomenduje się ujednolicenie liczby godzin (łącznie i w poszczególnych formach) zajęć w modułach do wyboru na obecnym semestrze V i VI.

Zalecenia

1. Zaleca się korektę obligatoryjnych treści programowych w celu zapewnienia pełnej zgodności z koncepcją i celami kształcenia oraz umożliwienia osiągnięcia wszystkich zakładanych kierunkowych efektów uczenia się.
2. Zaleca się poprawne oszacowanie nakładów pracy mierzonych liczbą punktów ECTS w odniesieniu do realizacji praktyki zawodowej.

3. Zaleca się zapewnienie wyboru zajęć, pozwalającego studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia, w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS (co najmniej 63 ECTS).
4. Zaleca się dokonanie korekty w organizacji planowanego procesu kształcenia na kierunku agroinformatyka w celu zapewnienia higienicznych warunków kształcenia, umożliwienia efektywnego wykorzystania czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się oraz prawidłową weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, proces weryfikacji osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz zasady dyplomowania

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Informacja o warunkach rekrutacji jest dostępna na stronie internetowej Uczelni. O przyjęciu decyduje kolejność złożenia wymaganych dokumentów, aż do wyczerpania ustalonego limitu miejsc. Uczelnia nie definiuje kryteriów dotyczących wstępnej wiedzy ani umiejętności. Zdaniem ZO warunki rekrutacji powinny uwzględniać wymagania merytoryczne, według których możliwe byłoby stworzenie listy rankingowej kandydatów.

Zasady realizacji studiów oraz zaliczania semestrów i lat określa Regulamin Studiów (uchwała Senatu nr 248/2015). Obejmują one m.in. zasady zaliczania zajęć, egzaminów (w tym poprawkowych i komisyjnych), praktyk, uznawania punktów ECTS uzyskanych w innych uczelniach (rozdział VIII); kwestie skreślenia z listy studentów (rozdział IX) i wznowienia studiów (rozdział X); oraz indywidualny tryb studiowania (rozdział III). Przyjęte rozwiązania są spójne i przejrzyste. Regulamin Studiów jest dostępny na stronie internetowej Uczelni.

Do zakończenia studiów pierwszego stopnia wymagane jest przygotowanie przez studenta pracy dyplomowej (rozdział XIV regulaminu studiów). Praca jest przygotowywana przez jednego studenta indywidualnie. Promotorem pracy może być osoba z co najmniej stopniem doktora. Praca dyplomowa jest oceniana przez prowadzącego pracę i recenzentów. W przypadku uzyskania negatywnych ocen promotora i recenzenta student jest skreślany z listy studentów. W przypadku jednej negatywnej oceny powoływany jest recenzent, który ocenia pracę. Jego negatywna ocena skutkuje skreśleniem studenta z listy studentów. Przebieg egzaminu dyplomowego jest uregulowany w rozdziale XV regulaminu studiów. Egzamin odbywa się przed trzyosobową komisją, w skład której wchodzi promotor i recenzent. Egzamin składa się z trzech części: prezentacji pracy przez dyplomanta, omówienia pracy przez promotora i recenzenta z uwzględnieniem efektów uczenia się w kategorii wiedzy i umiejętności oraz egzaminu obejmującego trzy pytania związane z tematyką studiów i pracy dyplomowej. Przebieg egzaminu jest protokołowany. Uczelnia nie udostępnia studentom listy zagadnień na egzamin dyplomowy. Zdaniem ZO Uczelnia powinna opracować i udostępnić studentom listę zagadnień na egzamin dyplomowy.

Wyższa Szkoła Zarządzania Środowiskiem w Tucholi określiła warunki potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni i poza szkolnictwem wyższym (Uchwała Nr 400 Senatu). Decyzję o przyjęciu na dany semestr i rok studiów w drodze przeniesienia podejmuje dziekan określając warunki, termin i sposób uzupełnienia zaległości wynikających z różnic w efektach uczenia się, planach studiów i programach studiów. Decyzja podejmowana jest po uzyskaniu od osób prowadzących zajęcia objęte różnicami programowymi opinii o osiągnięciu przez przenoszonego studenta stosownych efektów uczenia się. Podejmując decyzję w sprawie wznowienia studiów, dziekan ustala dotychczasowe osiągnięcia studenta, określa liczbę punktów ECTS podlegających uwzględnieniu oraz

ustala semestr i rok studiów, na który zostaje wpisany student wznawiający studia, biorąc pod uwagę stwierdzone różnice programowe. W przypadku wznowienia dziekan ustala zajęcia do uzupełnienia wraz z terminami ich zaliczenia. Określając liczbę punktów ECTS dziekan kieruje się programem studiów obowiązującym w danym roku akademickim na danym kierunku i poziomie studiów. Dziekan określa czas zaliczenia różnic programowych przez studenta, który jest wznawiany lub przenosi się z innej uczelni, nie dłuższy niż rok od daty podjęcia decyzji o przyjęciu na studia.

W WSZŚ w Tucholi na kierunku agroinformatyka nie przeprowadza się potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Uczelnia stosuje formalnie przyjęte i opublikowane zasady dotyczące rekrutacji, przebiegu studiów oraz dyplomowania, a także uznawania efektów i zaliczania semestrów i lat. Regulacje w tym zakresie są zasadniczo spójne i przejrzyste, jednak w części wymagają doprecyzowania.

Uczelnia opracowała sylabusy zajęć, w których zawarte są sposoby weryfikacji efektów uczenia się. Metody weryfikacji obejmują prace pisemne testowe i otwarte, prezentacje, projekt, ocena aktywności pracy zespołowej, sprawdzian praktyczny, rozmowę, dyskusję. Sposoby weryfikacji efektów uczenia się są zróżnicowane i dobrane właściwie do specyfiki zajęć. Zaproponowane na kierunku metody weryfikacji efektów uczenia się i oceny osiągnięć studentów umożliwiają także sprawdzenie opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w zakresie rolnictwa oraz informatyki powiązanej z rolnictwem. Opisany w sylabusach zajęć system weryfikacji efektów uczenia się określony dla zajęć z języków obcych pozwala na ocenę stopnia opanowania języka obcego i stwierdzenie, że studenci kierunku osiągną poziom B2 znajomości języka wg ESOKJ. System weryfikacji efektów uczenia się nie budzi zastrzeżeń.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 - kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Uczelnia stosuje formalnie przyjęte i opublikowane zasady dotyczące rekrutacji, przebiegu studiów oraz dyplomowania, a także uznawania efektów i zaliczania semestrów i lat. Regulacje w tym zakresie są zasadniczo spójne i przejrzyste, jednak w części wymagają doprecyzowania. Przy rekrutacji Uczelnia nie definiuje kryteriów dotyczących wstępnej wiedzy ani umiejętności. Zdaniem ZO powinno się uwzględnić wymagania merytoryczne, według których możliwe byłoby stworzenie listy rankingowej kandydatów. Metody weryfikacji efektów uczenia się są zróżnicowane i dobrane właściwie do specyfiki zajęć. Zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, uznawania efektów uczenia się uzyskanych na innych uczelniach są spójne i przejrzyste. System weryfikacji efektów uczenia się nie budzi zastrzeżeń, obejmuje zarówno weryfikację wiedzy, umiejętności, w tym umiejętności związanych z przygotowaniem do działalności zawodowej jak i kompetencji społecznych. Prawidłowo weryfikowane są również efekty uczenia na zajęciach z języka obcego. Zasady przygotowania pracy dyplomowej i przeprowadzenia egzaminu dyplomowego są uregulowane, jednak Uczelnia powinna opracować i udostępnić studentom listę zagadnień na egzamin dyplomowy.

Rekomendacje

Rekomenduje się opracowanie listy zagadnień na egzamin dyplomowy inżynierski.

Zalecenia

Zaleca się uwzględnienie przy rekrutacji kandydatów na studia kryteriów dotyczących wstępnej wiedzy i umiejętności pozwalających na osiągnięcie założonych na kierunku celów kształcenia i efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój zasobów kadrowych

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Uczelnia planuje, by zajęcia na ocenianym kierunku prowadziło 26 nauczycieli akademickich. Z tego 10 nauczycieli akademickich zatrudnionych na podstawie umów cywilno-prawnych. Dla trzech osób Uczelnia ma być dodatkowym miejscem pracy, dla 13 zaś podstawowym. Planowana kadra obejmuje 4 profesorów tytularnych, 4 doktorów habilitowanych, 8 doktorów i 10 magistrów lub magistrów inżynierów, reprezentujących dziedziny i dyscypliny naukowe do których odnoszą się efekty uczenia się kierunku. Planowana przez Uczelnię liczba studentów na wszystkich latach ocenianego kierunku wynosi maksymalnie 170 osób, co przy 26 nauczycielach akademickich daje poniżej 7 studentów na jednego nauczyciela. Umożliwia to zapewnienie studentom dostępu do nauczycieli akademickich. Liczba godzin dydaktycznych przyporządkowana nauczycielom akademickim na wszystkich 7 semestrach studiów jest zróżnicowana i wynosi od 10 do 270 z medianą równą 50. Spośród godzin zajęć prowadzonych przez nauczycieli akademickich ponad 70% jest prowadzonych przez inżynierów. Umożliwia to zdobycie przez studentów przewidzianych kompetencji inżynierskich.

Planowana kadra reprezentuje szeroki zakres dziedzin: nauki rolnicze (w tym dyscypliny: nauki leśne, rolnictwo i ogrodnictwo oraz technologia żywności i żywienia), nauki techniczno-inżynieryjne (w tym dyscypliny: inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka oraz inżynieria mechaniczna), nauki ścisłe i przyrodnicze (w tym dyscypliny: nauki chemiczne, nauki biologiczne, nauki o Ziemi i środowisku oraz matematyka) oraz nauki społeczne (w tym dyscypliny: ekonomia i finanse, nauki prawne). Ponadto kadra ma doświadczenie praktyczne z informatyki, automatyki i elektroniki. Taka struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich pozwala na osiągnięcie założonych efektów uczenia się kierunku.

Planowana kadra ma w dorobku naukowym publikacje w dyscyplinie nauki rolnicze, np. *The influence of lambs feeding with DDGS with and without vitamin E supplementation on L-carnitine level in raw and thermally processed meat*, *Calibration and validation of SWAT model for estimating water balance and nitrogen losses in a small agricultural watershed in central Poland*, *Use of the temperature-vegetation dryness index for remote sensing grassland moisture conditions in the vicinity of a lignite open-cast mine*, *Emisja gazów cieplarnianych z użytkowanych rolniczo torfowisk niskich*, *Ocena tempa mineralizacji masy organicznej w głęboko odwodnionej glebie torfowo-murszowej na podstawie ubytków masy gleby oraz emisji CO₂*, *Wpływ spontanicznej regeneracji roślinności torfowiskowej na bilans węgla na objętym zabiegami restytucyjnymi torfowisku wysokim Czarne Bagno (woj. pomorskie)*, *Surface Soil Moisture Determination of Irrigated and Drained Agricultural Lands with the OPTRAM Method and Sentinel-2 Observations*, *Impact of the projected climate change on soybean water needs in the Kuyavia region in Poland*, *The history of rainfall data time-resolution in a wide variety of geographical areas*, *Wymiana CO₂ na torfowisku wysokim po naturalnej regeneracji roślinności torfowiskowej*. W swoim dorobku nauczyciele akademicy mają patenty na wynalazki korzystające z zaawansowanych metod informatyki i elektroniki, np. *Sposób prognozowania zagrożenia pożarowego obszarów pokrytych roślinnością na podstawie danych obrazowych i prognoz meteorologicznych*, *Sposób wyznaczania stopni uwilgotnienia lasu na podstawie zdjęć satelitarnych*.

Osoby, które zgodnie z planami Uczelni, mają prowadzić zajęcia, odznaczają się wieloletnim doświadczeniem dydaktycznym na ocenianej Uczelni lub innych uczelniach krajowych.

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami umożliwiają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym efektów inżynierskich.

Przy doborze nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia Uczelnia kieruje się reprezentowaną przez nauczyciela dyscypliną naukową, doświadczeniem praktycznym (zdobytym w pracy zawodowej i w instytucjach spoza nauki i szkolnictwa wyższego), doświadczeniem dydaktycznym i kompetencjami dydaktycznymi.

W Uczelni obowiązuje zarządzenie nr 26/2018 Rektora WSZŚ z dnia 6 grudnia 2018 r. regulujące zasady oceny okresowej nauczycieli akademickich, hospitacji zajęć i ankiety oceny nauczycieli akademickich przez studentów.

Na początku każdego roku akademickiego dziekan przygotowuje ramowy plan przeprowadzania hospitacji zajęć dydaktycznych. Z przeprowadzonych hospitacji sporządza się protokoły, które są źródłem informacji wykorzystywanych w okresowej ocenie nauczycieli akademickich. Nauczyciele akademicy są hospitowani: asystenci i adiunkci: minimalnie co 2 lata, doktorzy habilitowani i profesorowie: minimalnie co 4 lata. Hospitacja obejmuje: ocenę przygotowania się prowadzącego do zajęć i ich merytorycznej poprawności, ocenę techniki nauczania i organizacji zajęć, ocenę komunikatywności prowadzącego zajęcia (ze szczególnym uwzględnieniem predyspozycji pedagogicznych i wychowawczych, klarowności wypowiedzi, dykcji, wystąpienia sprzężenia zwrotnego między prowadzącym i słuchaczami, motywowania studentów, korygowania poprawności wypowiedzi studentów), zgodność tematyki prowadzonych zajęć z kartą zajęć; ocenę wykorzystywanych metod aktywizacji studentów. Z hospitacji sporządzana jest pisemna ocena z ewentualnymi zaleceniami dla wizytowanego nauczyciela akademickiego.

Co semestr studenci wszystkich prowadzonych w WSZŚ w Tucholi kierunków studiów oceniają prowadzenie zajęć przez nauczycieli akademickich i inne osoby realizujące kształcenie za pomocą dobrowolnych i anonimowych ankiet w wersji cyfrowej lub papierowej. Ankietyzacji podlegają wszyscy nauczyciele akademicy pod koniec każdego semestru studiów. Ankieta obejmuje: sposób przekazywania wiedzy przez wykładowcę, umiejętność zainteresowania studentów zajęciami, klarowność sformułowania sposobu zaliczenia i kryteriów oceniania, kulturę i taktowność nauczyciela, efektywność wykorzystania czasu zajęć, punktualność rozpoczęcia i zakończenia zajęć, skłanianie do twórczego myślenia, kontakt z nauczycielem poza zajęciami. O wynikach ankietowania informowani są rektor i ankietowany nauczyciel. Samorząd studencki zaś poznaje wyniki ogólne ankiet. Ocena nauczyciela akademickiego wynikająca z badania ankietowego jest uwzględniana przy ocenie okresowej nauczyciela.

Na Uczelni przeprowadzana jest ocena okresowa nauczycieli akademickich. Kwestionariusz oceny okresowej jest udostępniany na co najmniej 4 tygodnie przed terminem oceny okresowej. Ocena okresowa obejmuje:

- działalność dydaktyczną (liczbę i rodzaj zajęć, liczbę wypromowanych licencjatów lub inżynierów, liczbę wypromowanych magistrów),
- działalność naukową (liczbę publikacji wg listy ministerialnej, liczbę recenzji publikacji, realizację projektów naukowych, uzyskane stopnie naukowe, uczestnictwo w konferencjach naukowych),

- działalność organizacyjną (funkcje pełnione na Uczelni, udział w kolegiach redakcyjnych, udział w organizacjach i towarzystwach naukowych, udział w organizacji konferencji naukowych i w komitetach naukowych konferencji, udział w organizacjach naukowych, współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, administracją państwową i samorządową),
- doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią,
- ukończone kursy i szkolenia,
- odznaczenia, nagrody i wyróżnienia.

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Polityka kadrowa Uczelni obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów oraz reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, a także wszelkie formy dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry, jak również formy pomocy ofiarom. Uczelnia w tym zakresie opracowała procedury, które zawarte zostały w Kodeksie Etyki WSZŚ w Tucholi. Kodeks Etyki WSZŚ w Tucholi został zatwierdzony Zarządzeniem nr 13/2009 Rektora z dnia 27 listopada 2009 r. oraz Zarządzeniem nr 4/2019 Rektora z dnia 26 kwietnia 2019 r. w sprawie przeciwdziałania dyskryminacji oraz przemocy wobec studentów i osób prowadzących zajęcia dydaktyczne.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia planuje, by zajęcia na ocenianym kierunku prowadziło 26 nauczycieli akademickich (4 profesorów tytularnych, 4 doktorów habilitowanych, 8 doktorów i 10 magistrów lub magistrów inżynierów) reprezentujących szeroki zakres dziedzin, w tym nauki rolnicze, nauki techniczno-inżynierskie, nauki ścisłe i przyrodnicze oraz nauki społeczne. Planowana kadra ma w dorobku publikacje w dyscyplinie nauki rolnicze oraz patenty na wynalazki korzystające z zaawansowanych metod informatyki i elektroniki. Obciążenie godzinowe nauczycieli akademickich i liczba studentów na wszystkich latach ocenianego kierunku umożliwiają zapewnienie studentom dostępu do nauczycieli akademickich. Zarówno kompetencje nauczycieli akademickich, jak i wymiar godzinowy zajęć przyporządkowany nauczycielom umożliwiają zdobycie przez studentów przewidzianych kompetencji inżynierskich. Osoby, które zgodnie z planami Uczelni mają prowadzić zajęcia, odznaczają się wieloletnim doświadczeniem dydaktycznym na ocenianej Uczelni lub innych uczelniach krajowych. Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami umożliwiają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym efektów inżynierskich. Przy doborze nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia Uczelnia kieruje się reprezentowaną przez nauczyciela dyscypliną naukową, doświadczeniem praktycznym (zdobytym w pracy zawodowej i w instytucjach spoza nauki i szkolnictwa wyższego), doświadczeniem dydaktycznym i kompetencjami dydaktycznymi. W Uczelni obowiązuje zarządzenie Rektora regulujące zasady oceny okresowej nauczycieli akademickich, hospitacji zajęć i ankietyzacji nauczycieli akademickich przez studentów. WSZŚ w Tucholi opracowała Kodeks Etyki, w którym zawarto procedury związane z rozwiązywaniem konfliktów oraz antydyskryminacyjne.

Rekomendacje

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz rozwój zasobów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Wyższa Szkoła Zarządzania Środowiskiem w Tucholi prowadzi kształcenie na poziomie wyższym od 2003 roku. Realizowane były i są kierunki studiów inżynierskie o charakterze środowiskowym, w sporej części zbieżne z ocenianym kierunkiem agroinformatyka. W latach 2007-2019 baza materialna Uczelni, w tym infrastruktura dydaktyczna, informatyczna oraz zasoby biblioteczne podlegały kilkakrotnym ewaluacjom zewnętrznym PKA, uzyskując w każdym przypadku pozytywną ocenę. Te fakty oraz ocena obecnego stanu infrastruktury dokonana na podstawie opisu w raporcie samooceny i przeglądu bazy dokonanego podczas wizytacji, pozwala na sformułowanie wniosku, że Uczelnia w zakresie infrastruktury jest wstępnie przygotowana do realizacji kierunku agroinformatyka. Ponadto w przypadku uruchomienia studiów, ich realizacja postępować będzie stopniowo, przez 3-4 lata, co zapewni Władzom Uczelni niezbędny czas do doskonalenia i rozwoju infrastruktury specjalistycznej, w tym zapewnienia odpowiednich miejsc odbywania praktyk zawodowych oraz zajęć terenowych i realizowanych w terenie poza Uczelnią w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej w rolnictwie, a także zajęć prowadzonych w Uczelni, zwłaszcza kształtujących umiejętności praktyczne, w tym umiejętności analityczne i laboratoryjne, techniczne z zakresu inżynierii rolniczej oraz informatyczne, zgodnie z nazwą kierunku, koncepcją i celami kształcenia.

Ogólna i specjalistyczna infrastruktura Wyższej Szkoły Zarządzania Środowiskiem mieści się w budynku w Tucholi przy ulicy Pocztowej 13, stanowiącym główną bazę dydaktyczną Uczelni. Budynek ma powierzchnię użytkową 1,9 tys. m², jest własnością Skarbu Państwa, został wydzierżawiony Uczelni na czas nieokreślony. W głównej siedzibie znajdują się trzy sale wykładowe na 80-120 miejsc, wyposażone w projektory LCD, ekrany, nagłośnienie, rolety zaciemniające, klimatyzację, a najmniejsza posiada także pętlę indukcyjną oraz mikrofony sufitowe. Ponadto w budynku znajdują się także: sala seminaryjna na 20 osób, dwie pracownie komputerowe wyposażone w 20-30 zestawów komputerowych i monitorów oraz pięć pracowni specjalistycznych. Pracownie te wykorzystywane są obecnie w procesie kształcenia na kierunkach leśnictwo oraz inżynieria środowiska i po niewielkiej adaptacji i doposażeniu istnieje realna możliwość ich wykorzystania w procesie dydaktycznym na kierunku agroinformatyka. Należy tu zaliczyć przede wszystkim pracownię chemiczną, dobrze wyposażoną w sprzęt laboratoryjny i aparaturę analityczną (m.in. dwa spektrofotometry, dygestorium chemiczne, system kontroli przepływu powietrza FM100, stoły i taborety laboratoryjne, dwie wagi elektroniczne, sprzęt laboratoryjny, szkło laboratoryjne, odczynniki chemiczne, destylarka, modele budowy cząsteczek) wraz z zapleczem oraz pracownię biologiczną również posiadającą zaplecze, w której znajduje m.in. 18 mikroskopów biologicznych, mikroskop wykładowy wraz z kamerą, wizualizer. Pozostałe pracownie to pracownia entomologii leśnej, pracownia hodowli lasu, gleboznawstwa leśnego, siedliskoznawstwa oraz zarządzania lasu oraz pracownia geodezji i fotogrametrii. Brakuje przede wszystkim specjalistycznej pracowni produkcji roślinnej oraz w drugiej

kolejności techniki rolniczej, stanowiącej ważny segment kształcenia na ocenianym kierunku. Uczelnia deklaruje prowadzenie studiów na bazie kształcenia terenowego poza Uczelnią, która zostanie zorganizowana w oparciu o współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym produkcyjnego sektora rolniczego. Aktualnie deklarowana jest współpraca z następującymi gospodarstwami: gospodarstwo rolne towarowe o profilu zbożowo-buraczanym w Kruszy Duchownej prowadzące intensywną uprawę roślin polowych w warunkach nawodnień deszczownianych. Dostępność do celów edukacyjnych: baza maszynowa, sprzęt stosowany w uprawie roli i roślin, rośliny w uprawie polowej, system nawodnień deszczownianych, gospodarstwo rolne w Lińsku gmina Śliwice, Zakład Doświadczalny Instytutu Zootechniki Instytutu Zootechniki PIB w Kołudzie Wielkiej. W procesie kształcenia planuje się również wykorzystać kolekcję ponad 400 gatunków i odmian roślin uprawnych w warunkach zróżnicowanego nawożenia i metod ochrony roślin na profesjonalnie zaprojektowanych i przygotowanych poletkach demonstracyjnych na powierzchni wystawowej Międzynarodowych Targów Rolno-Przemysłowych AGRO-TECH w Minikowie, kolekcję różnych gatunków i odmian roślin uprawnych na doświadczeniach porejestrowych i konsultacje specjalistów prowadzący doświadczenia porejestrowe; dostępność: w Dniach Pola w SDOO w Chrzastowie oraz kolekcję roślin uprawnych na poletkach demonstracyjnych na obszarze ok. 3 ha na terenie Zakładu Rolnego w Grubnie.

Opisany pokrótce przegląd obecnej i przyszłej bazy dydaktycznej w zakresie kształcenia rolniczego pozwala na sformułowanie wniosku, że sale i specjalistyczne pracownie dydaktyczne oraz ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się na kierunku agroinformatyka, dostosowane do planowanej liczby studentów oraz liczebności grup i adekwatne do rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej. Baza dydaktyczna w Uczelni i poza Uczelnią umożliwi prawidłową realizację zajęć, w tym zwłaszcza zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej w rolnictwie.

Bardzo ważnym elementem infrastruktury na kierunku agroinformatyka jest infrastruktura informatyczna. Uczelnia dysponuje aktualnie dwoma laboratoriami komputerowymi, wyposażonymi w 50 zestawów komputerowych. Jak wynika z opinii pozyskanych w trakcie wizytacji, sprzęt ten będzie wymagał unowocześnienia w celu zwiększenia jego wydajności. Możliwa jest modernizacja obecnie używanych zestawów, jednak wydaje się, że lepszym rozwiązaniem będzie zakup nowego sprzętu w celu zwiększenia szybkości działania systemu i programów. Na spotkaniu z zespołem oceniającym PKA, Rektor Uczelni zadeklarował rozważenie możliwości takiego zakupu, w przypadku uruchomienia studiów. Wyższa Szkoła Zarządzania Środowiskiem w Tucholi posiada Wirtualny Dziekanat - uczelniany system informatyczny i platforma internetowa, która umożliwia studentom zdalny dostęp do informacji o studiach, załatwianie formalności i komunikację z Uczelnią, przeglądanie ocen, planów zajęć, składanie wniosków, pobieranie zaświadczeń, a wykładowcom na wystawianie ocen i zarządzanie kursami. Uczelnia uruchomiła pakiet Office 365, umożliwia wykorzystywanie profesjonalnego oprogramowania ArCADia, wykorzystuje platformę e-learningową opartą na oprogramowaniu Microsoft Teams. Ponadto Uczelnia posiada lub deklaruje wykorzystanie w procesie kształcenia na kierunku agroinformatyka: Zintegrowanego Systemu Zarządzania i Kontroli dla Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, aplikacji e Wniosek Plus, serwisu SatAgro, Systemu Monitoringu Suszy Rolniczej (SMSR), programu Agridata, Systemu Zbierania i Wykorzystywania Danych Rachunkowych z Gospodarstw Rolnych (Polski FADN/FSDN), Zintegrowanego Systemu Doradztwa Rolniczego, oprogramowania QGIS, oprogramowania Arc GIS oraz oprogramowania Agro Asystent do zarządzania produkcją roślinną w gospodarstwach rolnych, oprogramowania Agrinavia do operacyjnego zarządzania produkcją i oprogramowania x Farm.

W Wyższej Szkole Zarządzania Środowiskiem w Tucholi zapewniony jest dostęp studentów do sieci bezprzewodowej. Warunkiem podłączenia do sieci jest wypełnienie „karty użytkownika” w dziekanacie. Rektor Uczelni zadeklarował dostęp studentów do pomieszczeń dydaktycznych, laboratoriów komputerowych oraz oprogramowania specjalistycznego poza godzinami zajęć w celu umożliwienia im wykonywania zadań, realizacji projektów itp.

W Wyższej Szkole Zarządzania Środowiskiem w Tucholi zapewnione jest dostosowanie infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, obejmujące likwidację barier w dostępie do sal dydaktycznych, pracowni i laboratoriów, jak również zaplecza sanitarnego. Uczelnia podjęła szereg działań w tym zakresie, m.in. zakupiono system pętli indukcyjnych PDA dla osób słabo słyszających i niesłyszających we wszystkich salach dydaktycznych ułatwiający udział w zajęciach studentom z wadami słuchu, wprowadzono wypukłe oznakowanie pomieszczeń z myślą o osobach niewidzących lub słabo widzących, miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnością przed wejściem głównym do Uczelni, przeprowadzono remont i zakupiono drzwi wejściowe dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową, zbudowano podjazd dla osób z niepełnosprawnością z tyłu budynku Uczelni. Zapewniono dostępność architektoniczną budynku biblioteki: dostępność wejścia do budynku, wejście główne bez utrudnień, dostępność korytarzy, schodów i wind, bez utrudnień, miejsca parkingowe oraz sanitariat dostosowany dla osób na wózku.

Biblioteka Uczelni znajduje się w zmodernizowanym budynku Miejskiej Biblioteki Publicznej w Tucholi, z którą stanowi jedną bibliotekę, przy ulicy Pocztowej 7b, a więc w pobliżu głównej siedziby Uczelni. Jest w pełni z informatyzowana, studenci posługują się kartami z kodem kreskowym lub legitymacją studencką. Do dyspozycji studentów pozostaje stanowisko komputerowe, zapewniony jest dostęp do sieci Wi-Fi. Do dyspozycji studentów są także następujące bazy: Baza AGRO, BazTech, Baza bibliograficzna IBL, Science Direct (na serwerze ICM), AGRICOLA - AGRICultural OnLine Access, AGRIS - International Information System for the Agricultural Sciences and Technology, IngentaConnect, SIBROL, WorldCat. Zasoby Biblioteki wynoszą ok. 40 tys. woluminów, w tym 570 z zakresu nauk przyrodniczych, 200 chemii, 540 matematyki, 1800 biologii, botaniki, zoologii, 3800 z zakresu nauk stosowanych, w tym nauk technicznych i rolnictwa. Lokalizacja Biblioteki Wyższej Szkoły Zarządzania Środowiskiem w Tucholi, liczba, wielkość i układ pomieszczeń bibliotecznych, ich wyposażenie techniczne, liczba miejsc w czytelni, udogodnienia dla użytkowników i godziny otwarcia zapewniają warunki do pełnego korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej. Zasoby te są w dużej mierze zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się ocenianego kierunku, Uczelnia deklaruje uzupełnienie tych zasobów o literaturę podawaną w sylabusach w przypadku uruchomienia studiów na kierunku agroinformatyka. Zasoby biblioteczne są dostępne tradycyjnie oraz z wykorzystaniem narzędzi informatycznych, w tym umożliwiających dostęp do światowych zasobów informacji naukowej i profesjonalnej.

W Wyższej Szkole Zarządzania Środowiskiem w Tucholi istnieje wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, w ramach którego prowadzone będą z udziałem nauczycieli akademickich oraz innych interesariuszy okresowe przeglądy infrastruktury dydaktycznej, infrastruktury naukowej i bibliotecznej, oprogramowania specjalistycznego, zasobów bibliotecznych, informacyjnych i edukacyjnych. Szczególną rolę w systemie doskonalenia infrastruktury w Uczelni pełni Rektor, który odbywa cykliczne spotkania z pracownikami i studentami, na których poruszane są te zagadnienia. Rektor zadeklarował, że wyniki okresowych przeglądów, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, będą wykorzystywane do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wyższa Szkoła Zarządzania Środowiskiem w Tucholi w zakresie infrastruktury jest wstępnie przygotowana do realizacji kierunku agroinformatyka. Dokonany przegląd obecnej i analiza przyszłej bazy dydaktycznej w zakresie kształcenia rolniczego pozwala na sformułowanie wniosku, że sale i specjalistyczne pracownie dydaktyczne oraz ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się na kierunku agroinformatyka, dostosowane do planowanej liczby studentów oraz liczebności grup i adekwatne do rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej. Baza dydaktyczna w Uczelni i poza Uczelnią umożliwi prawidłową realizację zajęć, w tym zwłaszcza zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej w rolnictwie. W zakresie infrastruktury informatycznej Uczelnia dysponuje aktualnie dwoma laboratoriami komputerowymi, wyposażonymi w 50 zestawów komputerowych, sprzęt ten będzie wymagał unowocześnienia w celu zwiększenia jego wydajności. Uczelnia dysponuje lub deklaruje dostęp do profesjonalnego oprogramowania w zakresie agroinformatyki. W Uczelni zapewniony jest dostęp studentów do sieci bezprzewodowej oraz zapewniony będzie dostęp studentów do pomieszczeń dydaktycznych, laboratoriów komputerowych oraz oprogramowania specjalistycznego poza godzinami zajęć. W Wyższej Szkole Zarządzania Środowiskiem w Tucholi zapewnione jest dostosowanie infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, obejmujące likwidację barier w dostępie do sal dydaktycznych, pracowni i laboratoriów, jak również zaplecza sanitarnego. Lokalizacja Biblioteki Wyższej Szkoły Zarządzania Środowiskiem w Tucholi, liczba, wielkość i układ pomieszczeń bibliotecznych, ich wyposażenie techniczne, liczba miejsc w czytelni, udogodnienia dla użytkowników i godziny otwarcia zapewniają warunki do pełnego korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej, Zasoby te są w dużej mierze zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się ocenianego kierunku, Uczelnia deklaruje uzupełnienie tych zasobów o literaturę podawaną w sylabusach w przypadku uruchomienia studiów na kierunku agroinformatyka. Zasoby biblioteczne są dostępne tradycyjnie oraz z wykorzystaniem narzędzi informatycznych, w tym umożliwiających dostęp do światowych zasobów informacji naukowej i profesjonalnej.

W ramach systemu zapewnienia jakości kształcenia prowadzone będą w Uczelni okresowe przeglądy infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej. Wyniki tych przeglądów będą wykorzystywane do jej doskonalenia.

Rekomendacje

Rekomenduje się, w przypadku uruchomienia studiów na kierunku agroinformatyka, rozważenie możliwości zakupu nowych zestawów komputerowych w celu zwiększenia szybkości działania systemu i programów.

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu i realizacji programu studiów oraz jej potencjalny wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Uczelnia jako inicjatywa lokalna, powołana przez samorządy powiatu tucholskiego, uznaje ścisłą współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym za kluczowy aspekt budowania jej pozycji. Specyfika lokalnego rynku, który jest bardzo silnie związany z obszarami leśnymi i rolniczymi, bardzo dobrze wpisuje się w koncepcję kształcenia na kierunku agroinformatyka. Interesariusze zewnętrzni, którzy obejmują zarówno instytucje administracji publicznej, jak i prywatne przedsiębiorstwa o zróżnicowanej skali są angażowani w kształtowanie oferty edukacyjnej Uczelni, w tym współtworzenie programów studiów oraz definiowanie efektów uczenia się.

Celem uporządkowania wspomnianych procesów na Uczelni powołano Rady Konsultacyjno-Programowe dla poszczególnych kierunków studiów. W ich skład wchodzi władze Uczelni, reprezentanci nauczycieli akademickich, studentów i absolwentów, a także przedstawiciele instytucji i firm partnerskich. Do zadań Rady należy między innymi przygotowywanie propozycji modyfikacji programów studiów na prowadzonych kierunkach, z uwzględnieniem potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy, stanowisk zewnętrznych partnerów oraz możliwości kadrowych, infrastrukturalnych i finansowych Uczelni. Wypracowane przez Radę rekomendacje są następnie analizowane przez Rektora, który, w zależności od charakteru zmian, wprowadza je w życie samodzielnie albo przedkłada do zatwierdzenia Senatowi Uczelni. Spotkania Rady Konsultacyjno-Programowej dla danego kierunku stanowią dla władz Uczelni bezpośrednie źródło informacji i opinii podmiotów zewnętrznych, w szczególności przyszłych pracodawców wywodzących się z otoczenia społeczno-gospodarczego. W ich trakcie omawiane i poddawane dyskusji są kluczowe aspekty kształcenia na studiach o profilu praktycznym, które w istotny sposób wpływają na podnoszenie jakości realizacji zajęć związanych z praktyką zawodową. Radę Konsultacyjno-Programową dla kierunku agroinformatyka powołano 16 lutego 2026 r. W spotkaniu inicjującym udział wzięli przedstawiciele: Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Warszawie, Zakładu Doświadczalnego Instytutu Zootechniki w Kołudzie Wielkiej, Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie, Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa Oddział Terenowy w Bydgoszczy, Oddziału Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Toruniu, Departamentu Rolnictwa i Geodezji Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu, radni Powiatu Tucholskiego oraz władze Uczelni. Za cel Rady ustalono aktywne doradzanie Rektorowi we wszystkich sprawach związanych z doskonaleniem jakości procesu kształcenia na kierunku agroinformatyka.

Uczelnia ma obecnie podpisanych ponad 70 umów i porozumień o współpracy o różnym charakterze, co potwierdza silne zaangażowanie podmiotów zewnętrznych w jej funkcjonowanie. Wybrane przedsiębiorstwa zadeklarowały gotowość do podjęcia współpracy z Uczelnią w zakresie tworzenia oferty programowej oraz prowadzenia studiów na kierunku agroinformatyka. Współpraca ta ma obejmować między innymi przeprowadzanie analiz dotyczących zgodności zakładanych efektów uczenia się z aktualnymi wymaganiami rynku pracy, a także zapewnienie studentom możliwości realizacji praktyk zawodowych przewidzianych w programie studiów. Partnerzy zewnętrzni zadeklarowali ponadto udział w wymianie wiedzy i doświadczeń na styku nauki i praktyki zawodowej oraz aktywne wspieranie rozwoju i doskonalenia kompetencji studentów.

Ze względu na kameralny charakter Uczelni brak jest sformalizowanych procesów oceny współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, które pozwoliłyby ocenić jej wpływ na program studiów i jego realizację. Choć podczas spotkań zarówno z przedstawicielami podmiotów zewnętrznych jak i studentów oraz absolwentów wyrażono wiele opinii, które potwierdzają skuteczność prowadzonych dotychczas działań, rekomenduje się formalne wprowadzenie okresowego przeglądu współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w który będą w pełni zaangażowani studenci.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia utrzymuje liczne kontakty z otoczeniem społeczno-gospodarczym, które są stale rozwijane i stanowią kluczowy aspekt jej działalności. Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji zewnętrznych są co do zasady spójne z koncepcją i celami kształcenia na ocenianym kierunku oraz powinny odpowiadać potrzebom rynku i zapewniać absolwentom kwalifikacje zawodowe dostosowane do lokalnego kontekstu. Potwierdzeniem rozwoju opisanej współpracy jest powołanie Rad Konsultacyjno-Programowych, co powinno uporządkować kwestie współpracy i przepływ informacji. Interesariusze zewnętrzni są zaangażowani w inicjatywy Uczelni, w szczególności konstruowanie programu studiów ocenianego kierunku. Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym są monitorowane przy użyciu nieformalnych metod i kanałów kontaktu, choć warto wprowadzić bardziej sformalizowane rozwiązania w tym zakresie, które będą uwzględniać opinie różnych grup interesariuszy, w tym studentów.

Rekomendacje

Rekomenduje się sformalizowanie okresowego przeglądu współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w który będą w pełni zaangażowani studenci.

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Program studiów kierunku agroinformatyka obejmuje obowiązkowe zajęcia umożliwiające studentom zdobycie umiejętności językowych na poziomie B2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz przygotowanie do posługiwania się językiem specjalistycznym. Wyższa Szkoła Zarządzania Środowiskiem w Tucholi nie oferuje studiów prowadzonych w całości lub w części w języku obcym. Oferta dydaktyczna nie jest dedykowana kandydatom z zagranicy i takich kandydatów Uczelnia nie pozyskuje. Uczelnia deklaruje dodanie na wizytowanym kierunku zajęć prowadzonych w języku angielskim.

Uczelnia zaprasza wykładowców z zagranicznych uczelni i instytucji do wygłaszania wykładów gościnnych, które są dostępne dla wszystkich studentów i pracowników. Przykłady takich wykładów to:

- *Water management in Bavaria. Tasks, responsibilities, structure, legal framework and challenges ahead*, Matthias Worst, przedstawiciel Bawarskiego Urzędu ds. Środowiska (17.06.2023 r.),
- *Management of selected African Forests -- Social and Environmental Challenges*, prof. dr hab. inż. Jean Bernard Diatta, pracownik Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu (12.01.2024 r.),
- *Różnorodność biologiczna i życie lasu*, prof. Ihor Kaprus, pracownik badawczy Państwowego Muzeum Historii Naturalnej Narodowej Akademii Nauk Ukrainy we Lwowie oraz Uniwersytetu Narodowego im. Iwana Franki we Lwowie (14.05.2025 r.).

- *Water in the Solar System*, prof. Marcello Coradini, profesor wizytujący Uniwersytetu w Trydencie i Uniwersytetu w Genui (13.12.2025 r.).
- *Why Cloud Forests Matter: Hydrology, Biodiversity, and Climate Resilience from the Brazilian Atlantic Forest*, prof. Kelly Christina Tonello, pracownik badawczy Federal University of São Carlos w Brazylii (10.01.2026 r.).

Przy organizacji Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Zarządzanie ochroną przyrody w lasach” Uczelnia współpracuje z ośrodkami zagranicznymi, takimi jak np.: Państwowe Muzeum Przyrodnicze Narodowej Akademii Nauk Ukrainy we Lwowie (Ukraina), Lwowski Uniwersytet im. Iwana Franki (Ukraina), Uniwersytet Karola w Pradze (Republika Czeska), Narodowa Akademia Nauk Agrarnych Ukrainy (Ukraina), Szwedzkie Towarzystwo Leśne (Szwecja), Uniwersytet Techniczny w Zwoleniu (Słowacja).

Uczelnia jest wydawcą czasopisma naukowego „Zarządzanie ochroną przyrody w lasach” (punktowanego w wykazie Ministra Nauki) z artykułami w języku polskim i angielskim. W radzie naukowej czasopisma zasiadają przedstawiciele zagranicznych ośrodków naukowych, takich jak np.: Uniwersytet Karola w Pradze (Republika Czeska), Państwowe Muzeum Przyrodnicze Narodowej Akademii Nauk Ukrainy we Lwowie (Ukraina), Narodowa Akademia Nauk Agrarnych Ukrainy (Ukraina), Szwedzkie Towarzystwo Leśne (Szwecja), Narodowy Uniwersytet Leśnictwa i Technologii Drewna Ukrainy (Ukraina), Lwowski Uniwersytet im. Iwana Franki (Ukraina).

Uczelnia stwarza warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia.

Rektor wraz z Pełnomocnikiem Rektora na bieżąco analizują stopień umiędzynarodowienia kształcenia w WSZŚ w Tucholi, podejmując stosowne decyzje i działania mające na celu jego podniesienie.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Program studiów kierunku agroinformatyka obejmuje obowiązkowe zajęcia umożliwiające studentom zdobycie umiejętności językowych na poziomie B2. Uczelnia deklaruje dodanie na ocenianym kierunku zajęć prowadzonych w języku angielskim. Uczelnia zaprasza wykładowców z zagranicznych uczelni i instytucji do wygłaszania wykładów gościnnych, które są dostępne dla wszystkich studentów i pracowników. Przy organizacji Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Zarządzanie ochroną przyrody w lasach” Uczelnia współpracuje z ośrodkami zagranicznymi. Uczelnia jest wydawcą czasopisma naukowego „Zarządzanie ochroną przyrody w lasach” z artykułami w języku polskim i angielskim. W radzie naukowej czasopisma zasiadają przedstawiciele zagranicznych ośrodków naukowych. Rektor wraz z Pełnomocnikiem Rektora na bieżąco analizują stopień umiędzynarodowienia kształcenia w WSZŚ w Tucholi. Uczelnia stwarza warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia.

Rekomendacje

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

W raporcie samooceny oraz podczas spotkań z zespołem oceniającym opisano planowaną realizację wsparcia studentów kierunku agroinformatyka w procesie uczenia się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz planowany rozwój i doskonalenie tych form wsparcia. Uczelnia opisała dotychczas podejmowane działania oraz działania planowane.

Studenci kierunku będą mieli możliwość uzyskania wsparcia od opiekuna roku oraz opiekuna samorządu studenckiego. Wsparcie w tej formie funkcjonuje aktualnie na Uczelni i zadeklarowano podtrzymanie tych działań. Opiekunowie są wybierani z grona nauczycieli akademickich i pośredniczą w zgłaszaniu przez studentów skarg i propozycji dotyczących studiów. Wyznaczenie osoby do pełnienia funkcji opiekuna odbywa się po konsultacji ze studentami. Władze Uczelni przeprowadzają raz w miesiącu spotkania z przedstawicielami samorządu studenckiego oraz ze studentami pierwszego roku (oddzielne spotkania), podczas których zapoznają się z uwagami i problemami zgłaszanymi przez studentów oraz reagują na nie. Zarówno studenci jak i absolwenci kierunku pozytywnie ocenili wyżej opisane spotkania i kontakt z opiekunami roku oraz wskazali, że czują/li się odpowiednio wspierani na Uczelni. W raporcie samooceny wskazano na korzystną proporcję liczby studentów na Uczelni do liczby nauczycieli akademickich, która umożliwia nauczycielom indywidualne podejście do studenta. Dziekan ustala maksymalną liczbę dyplomantów z danego kierunku przypadających na opiekuna pracy dyplomowej, co ma na celu zapobieganie nadmiernemu obciążeniu nauczycieli akademickich i zapewnić możliwość indywidualnego wsparcia studenta. Promotorzy zapraszają wyróżniających się dyplomantów do wspólnego przygotowywania publikacji, wystąpień konferencyjnych i realizacji projektów, co umożliwia studentom rozwój naukowy. Uczelnia wykazała, że w ostatnich latach działania te były podejmowane.

Na Uczelni nauczyciele akademicy będą dostępni dla studentów w godzinach dyżurów konsultacyjnych. Wsparcie w tej formie jest już realizowane. Dziekan tworzy wykaz dyżurów, a nauczyciele akademicy podczas pierwszych zajęć przekazują studentom informację o terminach i miejscu dyżurów. Studenci innych kierunków prowadzonych na Uczelni potwierdzili, że wiedzą o możliwości udziału w dyżurach oraz że korzystają z tej formy wsparcia zarówno indywidualnie, jak i grupowo. W opinii studentów nauczyciele umożliwiają im indywidualizację kształcenia, prowadzą angażujące zajęcia oraz zapewniają wsparcie na wysokim poziomie w procesie uczenia się. Studenci nie wskazali braków lub potrzeb zmian w systemie wsparcia w zakresie uczenia się. Nauczyciele pełnią dyżury stacjonarne w trakcie zjazdów oraz umożliwiają przeprowadzenie rozmów za pomocą środków komunikacji na odległość (połączenie z wykorzystaniem MS Teams, rozmowa telefoniczna). Studenci mają również możliwość kontaktu z dziekanem, a termin dyżuru jest dostosowany do potrzeb studentów studiów niestacjonarnych. Zadeklarowano kontynuację prowadzenia dyżurów w tej formie oraz informowania o nich studentów.

W raporcie samooceny jako wykorzystywane kanały komunikacji ze studentami wymieniono kontakt z pracownikami dziekanatu, udostępnianie informacji na tablicach w Uczelni, bezpośrednie spotkania oraz komunikację na odległość za pomocą: platformy Wirtualny Dziekanat, maili, platformy MS Teams, strony internetowej Uczelni oraz mediów społecznościowych. Godziny otwarcia dziekanatu są

dostosowane do potrzeb studentów studiów niestacjonarnych – dziekanat jest otwarty w soboty w godz. 8:00–16:00.

Studenci Uczelni wskazali, że siła sygnału sieci Wi-Fi jest czasem zbyt niska i uniemożliwia skuteczne korzystanie z Internetu w budynku Uczelni, co wymaga od nich połączenia za pomocą danych komórkowych z własnych urządzeń mobilnych. Studenci wskazali również, że dostępny sprzęt komputerowy jest starszej daty, co w kontekście tematyki nowotworzonego kierunku mogłoby stanowić utrudnienie w procesie uczenia się.

Pozycje biblioteczne Uczelni są dostępne w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Tucholi. W opinii studentów i absolwentów innych kierunków prowadzonych na Uczelni dostępna literatura jest na wystarczająco wysokim poziomie merytorycznym oraz umożliwia im skuteczną naukę i pisanie prac dyplomowych.

W raporcie samooceny opisano przeszłe działania Akademickiego Biura Karier, które zostało zamknięte w 2024 r. Decyzję o zamknięciu argumentowano brakiem zainteresowania ofertą Biura ze strony studentów studiów niestacjonarnych (Uczelnia nie prowadzi kierunków na studiach stacjonarnych). Obowiązki koordynatora praktyk zawodowych, dotychczas realizowane przez Akademickiego Biura Karier przejął Dziekan. Studenci i absolwenci innych kierunków studiów niestacjonarnych wskazali, że nie potrzebowali wsparcia ze strony Uczelni w procesie poszukiwania pracy. W raporcie samooceny opisano planowane rozpoczęcie działalności Klubu Absolwenta. Spośród planowanych działań Klubu wymieniono prowadzenie badań mających na celu monitorowanie ścieżki rozwoju absolwentów Uczelni.

Studenci będą mieli możliwość indywidualizacji toku studiów w ramach Indywidualnego Planu Studiów, co obejmuje indywidualny dobór treści programowych i form kształcenia oraz opiekę dydaktyczno-naukową, lub w ramach Indywidualnej Organizacji Studiów, co obejmuje dostosowanie terminów zaliczeń, egzaminów oraz praktyk zawodowych. Wsparcie w tej formie funkcjonuje już na Uczelni i zadeklarowano jego podtrzymanie. Student może uzyskać zgodę na Indywidualny Plan Studiów, jeżeli wykazuje wybitne uzdolnienia, a na Indywidualną Organizację Studiów, jeżeli studiuje na więcej niż jednym kierunku studiów, wychowuje dzieci lub posiada orzeczenie o niepełnosprawności. Poza wyżej opisanymi możliwościami indywidualizacji, w sytuacjach niezależnych od studenta istnieje możliwość dostosowania sposobu zaliczenia zajęć do jego możliwości. Studenci Uczelni korzystali z różnych możliwości takiego dostosowania, a wnioski o nie były rozpatrywane pozytywnie.

W raporcie samooceny opisano koła naukowe, które w przeszłości działały na Uczelni. Działalność kół zawieszono ze względu na brak zainteresowania członkostwem wśród studentów studiów niestacjonarnych. Studenci i absolwenci Uczelni wskazali, że władze Uczelni zachęcały i motywowały ich do podjęcia działalności w kołach naukowych, jednak ze względu na pracę zawodową i inne obowiązki nie byli tym zainteresowani. W bieżącym roku akademickim (2025/2026) nie reaktywowano kół, a powołanie nowego koła nie powiodło się. Studenci Uczelni mają możliwość udziału w otwartych spotkaniach i wykładach prowadzonych przez pracowników badawczych lub osoby pracujące w branżach związanych z prowadzonymi na Uczelni kierunkami. W raporcie samooceny wymieniono jedenaście takich wydarzeń, które odbyły się w ciągu ostatnich pięciu lat.

Student Uczelni ma możliwość wnioskowania o świadczenia opisane w ustawie: stypendium socjalne, stypendium rektora, stypendium dla osób niepełnosprawnych oraz zapomogę. Wnioski stypendialne są rozpatrywane przez Komisję Stypendialną, a odwołania przez Odwoławczą Komisję Stypendialną.

Studenci stanowią większość w składach obu organów. Uczelniana Rada Samorządu Studenckiego deleguje studentów do obu organów, a całość składu powołuje Rektor. Rektor w porozumieniu z Uczelnianą Radą Samorządu Studenckiego dokonuje podziału dotacji na cele pomocy materialnej dla studentów oraz ustala kryteria przyznawania i wysokości poszczególnych świadczeń. W ocenie studentów baza noclegowa w okolicy jest wystarczająca, a w części miejsc noclegowych Uczelnia zapewnia zniżkę dla studentów.

Na Uczelni funkcjonuje system skutecznego wsparcia dla studentów z niepełnosprawnościami. We wszystkich salach dydaktycznych zamontowano system pętli indukcyjnych dla słabo słyszących i niesłyszących, z możliwością uzupełnienia o mikrofony. Pomieszczenia w budynku Uczelni oraz dwa plany przestrzeni są oznakowane w sposób umożliwiający korzystanie osobom niewidzącym lub słabo widzącym. W raporcie samooceny wskazano, że podjęto działania mające na celu niwelowanie barier architektonicznych poprzez remont i zakup drzwi wejściowych dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową. Strona internetowa Uczelni zapewnia dostępność dla osób z niepełnosprawnościami. Uczelnia dysponuje powiększalnikami i lupami elektronicznymi oraz dedykowaną kamerą mikroskopową umożliwiającą pracę z mikroskopami oraz oprogramowaniem, co ułatwia udział w zajęciach studentom niedowidzącym lub z wadami wzroku. Budynek Uczelni wyposażony jest w podjazd dla niepełnosprawnych oraz w system nawigacyjno-informacyjny. Uczelnia dysponuje projektorem oraz dwoma laptopami ze specjalistycznym oprogramowaniem dla osób z dysfunkcją wzroku. Na Uczelni utworzono dwa stanowiska pracy dla studentów z niepełnosprawnością wzrokową wyposażone w program komputerowy udźwiękowiający, dostosowujący ekran i obsługujący alfabet Braille'a. Uczelnia dysponuje zestawem systemu FM do wspomagania słyszenia podczas kształcenia poza budynkiem Uczelni. Przeprowadzono szkolenie z zakresu pracy ze studentami z niepełnosprawnościami dla nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia. Uczelnia przedstawiła plan szkolenia oraz sylwetki osób prowadzących szkolenie. Studenci z niepełnosprawnościami mają możliwość realizacji programu w ramach Indywidualnej Organizacji Studiów.

Na Uczelni nie ma przeznaczonego pomieszczenia dla rodzica z dzieckiem. Na Uczelni nie funkcjonuje również darmowe wsparcie psychologiczne przeznaczone dla studentów.

Na Uczelni funkcjonuje procedura antydyskryminacyjna. Zgodnie z Zarządzeniem Rektora Nr 4/2019 z dnia 26.04.2019 r. w sprawie przeciwdziałania dyskryminacji oraz przemocy wobec studentów i osób prowadzących zajęcia dydaktyczne wszyscy członkowie społeczności akademickiej zobowiązani są do przestrzegania na terenie Uczelni zasad równego traktowania kobiet i mężczyzn oraz przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji ze względu na płeć, wiek, stan zdrowia, rasę, pochodzenie etniczne, wyznanie, narodowość, przekonania polityczne, przynależność organizacyjną czy orientację seksualną. Na Uczelni powołano Komisję ds. rozwiązywania konfliktów. Komisja nie odnotowała zaistnienia przypadków konfliktu i dyskryminacji. Studenci podczas spotkania z zespołem oceniającym wskazali, że nie słyszeli o występowaniu konfliktów i przejawów dyskryminacji.

Studenci Uczelni są reprezentowani przez Uczelnianą Radę Samorządu Studenckiego działającą w oparciu o Regulamin Samorządu Studenckiego WSZŚ w Tucholi. Działania Rady obejmują zakresem sprawy studenckie, socjalno-bytowe, kulturalne oraz postępowania dyscyplinarne. Uczelnia przekazała Radzie pomieszczenie do wykorzystania na potrzeby prowadzonych działań oraz zapewnia jej wsparcie ze strony pracowników rektoratu w kwestiach biurowych. Nie przekazuje jej jednak środków finansowych w formie rocznego budżetu. Władze Uczelni współpracują z Radą przy organizacji

przedsięwzięć, konstruowaniu programów studiów, określaniu poziomu nauki języków obcych powyżej B2 oraz wyborze zajęć obieralnych. Na Uczelni powołano opiekuna samorządu studenckiego, który nadzoruje organizowaną samopomoc studencką. Rektor regularnie spotyka się z członkami Rady i informuje ich o bieżących działaniach prowadzonych przez Uczelnię. Wybór osoby, w której kompetencje i obowiązki wchodzi sprawy studenckie (Dziekan), został uzgodniony z samorządem studenckim. Rada pozytywnie zaopiniowała utworzenie kierunku agroinformatyka. W raporcie samooceny wskazano, że okres pandemii COVID-19 wpłynął na zmniejszenie aktywności Rady. Przedstawiciele samorządu studenckiego pozytywnie ocenili dotychczasową współpracę z władzami Uczelni.

Monitorowanie, ocena i doskonalenie systemu wsparcia studentów odbywają się podczas spotkań władz Uczelni z przedstawicielami samorządu studenckiego oraz podczas obrad Senatu, w którego posiedzeniach uczestniczą studenci. Władze Uczelni pozytywnie oceniły współpracę z samorządem studenckim. Na Uczelni są przeprowadzane badania w formie ankiet: badanie jakości procesu kształcenia oraz badanie jakości pracy dziekanatu. Oba badania są prowadzone w formie papierowych ankiet, co przekłada się na względnie wysoką zwrotność na poziomie około 60 – 70%. Ankiety obejmują jedynie pytania zamknięte, co uniemożliwia studentom wyrażanie bardziej rozbudowanych opinii. Wyniki ankiet są dostępne na stronie internetowej Uczelni.

W raporcie samooceny wskazano, że studenci są najważniejszą grupą spośród interesariuszy, z którymi współpracuje Uczelnia, oraz że mają oni bezpośredni wpływ na Uczelnię. Podobnie pozytywną opinię wyrażali podczas spotkań z zespołem oceniającym studenci i absolwenci Uczelni, którzy wskazali na otwartość władz Uczelni na rozmowy i współpracę.

Dotychczasowe i planowane działania pozwalają stwierdzić, że wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy będzie realizowane na wystarczająco wysokim poziomie.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się na kierunku agroinformatyka realizowane będzie w sposób adekwatny do potrzeb i profilu Uczelni. Uczelnia zapewnia korzystną proporcję liczby studentów do nauczycieli akademickich, co sprzyja indywidualizacji procesu kształcenia. Studenci mają zapewniony bezpośredni kontakt z kadrą dydaktyczną poprzez regularne dyżury konsultacyjne, wsparcie opiekunów roku oraz władz Uczelni. Wymagany system pomocy materialnej funkcjonuje prawidłowo i w zgodzie z obowiązującymi przepisami ustawowymi.

Uczelnia wdrożyła rozbudowany i skuteczny system wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami, obejmujący zarówno dostosowania infrastrukturalne, sprzętowe, jak i merytoryczne przygotowanie kadry. Odpowiednio funkcjonują procedury antydyskryminacyjne oraz kanały komunikacji ze studentami. Mechanizmy systemu wsparcia są systematycznie oceniane za pomocą badań ankietowych, które charakteryzują się wysoką zwrotnością.

Należy jednak zwrócić uwagę na obszary wymagające doskonalenia. Na Uczelni brakuje darmowego wsparcia psychologicznego dla studentów. Zauważalny jest również brak własnego budżetu finansowego Samorządu Studenckiego, co może ograniczać jego inicjatywy. Ponadto, brak otwartych

pytań w ankietach ewaluacyjnych zawężyła możliwość pozyskania pogłębionej opinii interesariuszy. W budynku Uczelni nie ma również dedykowanego pomieszczenia dla rodzica z dzieckiem.

Zdiagnozowane uchybienia nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania tego kryterium, a Uczelnia wykazuje odpowiednie wsparcie studentów w wymaganych obszarach.

Rekomendacje

1. Rekomenduje się uzupełnienie ankiet dotyczących jakości procesu kształcenia oraz dotyczących jakości pracy dziekanatu o pytania otwarte, co umożliwi studentom wyrażanie bardziej rozbudowanych opinii.
2. Rekomenduje się wydzielenie rocznego budżetu finansowego do dyspozycji Uczelnianej Rady Samorządu Studenckiego w celu zwiększenia jej niezależności i możliwości organizacyjnych.
3. Rekomenduje się wydzielenie dedykowanego pomieszczenia dla rodzica z dzieckiem.

Zalecenia

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacje dotyczące kierunku agroinformatyka są w znacznym stopniu kompletne i dostępne publicznie dla nieograniczonej grupy odbiorców. Strona internetowa Wyższej Szkoły Zarządzania Środowiskiem jest czytelna i dobrze zorganizowana. Strona posiada wersję polską i angielską. Wersja angielska jest mniej rozbudowana w strukturze, nie posiada podziału treści na tematyczne zakładki, a jedynie prezentuje treść w postaci ciągłego tekstu. Zastosowanie uproszczonego rozwiązania jest jednak akceptowalne ze względu na nieprowadzenie przez Uczelnię studiów w języku angielskim. Strona wyświetla się poprawnie zarówno na urządzeniach mobilnych, jak i stacjonarnych.

Strona internetowa Uczelni spełnia na wysokim poziomie wytyczne dotyczące dostępności treści internetowych. Użytkownik strony ma możliwość poruszania się po niej zarówno za pomocą myszki, jak i z wykorzystaniem przycisku Tab. Korzystając z *Menu dostępności*, które można otworzyć zarówno za pomocą myszki jak i dedykowanego skrótu klawiszowego, użytkownik strony ma możliwość dostosowania strony do specjalnych potrzeb. Obejmuje to zmianę ustawień kontrastu, podświetlania linków, rozmiaru tekstu, odstępów pomiędzy literami i pomiędzy liniami, rozkładu treści na całej dostępnej powierzchni, kursywy i kursora. *Menu dostępności* działa również na stronie uruchomionej na urządzeniu mobilnym.

Na stronie internetowej w zakładce *Uczelnia* znajdują się najważniejsze informacje dotyczące m.in. misji, strategii rozwoju, historii, władz Uczelni, możliwości współpracy, posiadanych uprawnień i akredytacji oraz możliwości złożenia skarg i wniosków. Informacja o dyżurach nauczycieli akademickich jest dostępna jedynie w formie papierowej, w gablocie w budynku Uczelni, a nie została udostępniona na stronie internetowej. W zakładce *Kandydat* znajdują się szczegółowe informacje dotyczące procesu rekrutacji na studia oraz potrzebne dokumenty do pobrania. W zakładce *Student* znajdują się dokumenty dotyczące kształcenia na kierunku agroinformatyka: plan studiów, koncepcja kształcenia i uzyskiwane efekty uczenia się. Sylabusy zajęć są dostępne dopiero po zalogowaniu do

wewnętrznego systemu Uczelni, co uniemożliwia publiczny dostęp dla kandydatów rozważających rozpoczęcie studiów na kierunku agroinformatyka. Znajdują się tam również informacje dotyczące praktyk zawodowych wraz z kompletem wymaganych załączników; podstawy prawnej dla prowadzonych badań: jakości procesu kształcenia oraz jakości pracy dziekanatu oraz ich wyników; pomocy materialnej; wsparcia dla studentów z niepełnosprawnościami; samorządu studenckiego oraz dokumentów do pobrania.

Na stronie internetowej podano godziny pracy rektoratu, dziekanatu i kvestury, jednak brakuje godzin otwarcia biblioteki. Po wybraniu w zakładce *Uczelnia* pola *Biblioteka* użytkownik przenoszony jest na stronę internetową Miejskiej Biblioteki Publicznej w Tucholi, na której również nie podano tej informacji.

Strona Uczelni w Biuletynie Informacji Publicznej jest jedynie częściowo dostosowana do wytycznych dotyczących dostępności treści internetowych. Brakuje również na niej części dokumentów, m.in. zarządzeń i decyzji Rektora oraz uchwał Senatu.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Informacje o studiach na kierunku agroinformatyka w Wyższej Szkole Zarządzania Środowiskiem są w znacznej części dostępne publicznie i sformułowane w sposób przystępny i zrozumiały. Strona internetowa Uczelni jest przejrzysta, dobrze zorganizowana oraz responsywna, co zapewnia poprawność wyświetlania treści na różnych urządzeniach. Strona charakteryzuje się wysokim poziomem dostępności cyfrowej, oferując zaawansowane Menu dostępności, które pozwala na szeroką personalizację widoku zgodnie ze szczególnymi potrzebami użytkowników.

Treści publikowane na stronie obejmują kluczowe aspekty, takie jak misja Uczelni, zasady rekrutacji, plany studiów oraz koncepcję kształcenia. Uczelnia zapewnia również informacje o praktykach zawodowych, pomocy materialnej oraz wsparciu dla osób z niepełnosprawnościami

Szczegółowe opisy zajęć dostępne są wyłącznie po zalogowaniu do wewnętrznego systemu, co uniemożliwia kandydatom na studia pełne zapoznanie się z merytorycznym programem studiów przed podjęciem decyzji o rekrutacji. Biuletyn Informacji Publicznej również nie zawiera kompletu dokumentów, w tym kluczowych zarządzeń i decyzji Rektora oraz uchwał Senatu.

Zdiagnozowane uchybienia w zakresie braku powszechnej dostępności sylabusów oraz niepełnej dokumentacji w Biuletynie Informacji Publicznej mają charakter incydentalny i nie naruszają fundamentalnej przejrzystości systemu informacyjnego Uczelni. Sformułowane rekomendacje posłużą dalszemu doskonaleniu transparentności przekazu, jednak nie mają one wpływu na ogólną pozytywną ocenę stopnia spełnienia tego kryterium.

Rekomendacje

1. Rekomenduje się udostępnienie na stronie internetowej Uczelni aktualnych informacji o terminach i miejscach dyżurów konsultacyjnych nauczycieli akademickich.
2. Rekomenduje się uzupełnienie informacji o godzinach pracy biblioteki zarówno na stronie Uczelni, jak i na stronie podmiotu współpracującego (Miejskiej Biblioteki Publicznej w Tucholi).

3. Rekomenduje się zapewnienie powszechnego i publicznego dostępu do opisu wszystkich modułów realizowanych w ramach programu studiów na kierunku agroinformatyka.
4. Zaleca się niezwłoczne uzupełnienie Biuletynu Informacji Publicznej o brakujące zarządzenia i decyzje Rektora oraz uchwały Senatu.

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i przegląd programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Narzędziem realizacji polityki jakościowej w Wyższej Szkole Zarządzania Środowiskiem w Tucholi jest system zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia. Wewnętrzny System Doskonalenia Jakości Kształcenia WSZŚ w Tucholi jest spójny z zapisami Strategii Rozwoju WSZŚ w Tucholi. W Wewnętrznym Systemie Doskonalenia Jakości Kształcenia (WSDJK) WSZŚ w Tucholi zawarta jest polityka jakości kształcenia, zakres i sposób funkcjonowania WSDJK, zakresy kompetencji oraz instrumenty, pozwalające na monitorowanie jakości kształcenia. Zgodnie z założeniami WSDJK wyniki ocen jakości kształcenia są wykorzystywane do stałego doskonalenia efektów uczenia się, programów i planów studiów, stałego modyfikowania treści programowych i warunków realizacji procesu dydaktycznego, oceny pracowników oraz prowadzenia polityki kadrowej. Informacje dotyczące jakości kształcenia, zgromadzone w ramach Systemu, stanowią podstawę działań korygujących i doskonalących w zakresie kształcenia i są fundamentem dla kształtowania polityki rozwoju Uczelni. Podstawę prawną funkcjonowania systemu jest obecnie obowiązująca uchwała nr 452 Senatu Wyższej Szkoły Zarządzania Środowiskiem w Tucholi z dnia 28 listopada 2025 r. w sprawie uchwalenia Wewnętrznego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia w WSZŚ w Tucholi, która zastąpiła uchwałę Senatu z nr 347 z dnia 24 kwietnia 2019 r. Zgodnie z obecnie obowiązującą uchwałą jakość kształcenia jest jednym z podstawowych elementów funkcjonowania Uczelni, a „celami kształcenia na studiach jest prowadzenie edukacji tak, aby absolwenci WSZŚ w Tucholi posiadali wiedzę i umiejętności z zakresu realizowanego kierunku studiów i kompetencje społeczne na wysokim poziomie oraz byli przygotowani do działania w nowoczesnym społeczeństwie opartym na wiedzy i na wspólnym rynku pracy”. System funkcjonuje w oparciu o działania powiązane w spójne procesy działające w 12 obszarach, m.in. obejmujących doskonalenie jakości kształcenia, zapewnienie jakości kadry badawczo-dydaktycznej, opracowanie i monitorowanie programów studiów, rekrutację, organizację procesu kształcenia, zarządzanie procesem dydaktycznym itd. Jednak w tych 12 obszarach działania Systemu nie uwzględniono projektowania programu studiów. System funkcjonuje dzięki procedurom, które określają zasady postępowania i stanowią szczegółową instrukcję postępowania. Zgodnie z uchwałą Senatu każda procedura ma wyznaczoną osobę, która odpowiada za nadzorowanie procedury. Natomiast za zapewnienie odpowiednich zasobów potrzebnych do realizacji procesów odpowiedzialny jest Rektor. Na podstawie ww. uchwały, zgodnie z informacjami przekazanymi przez władze Uczelni na spotkaniach, będą w najbliższym czasie, systematycznie wdrażane spójne procedury, za pomocą których będą badane różne aspekty kształcenia. Obecnie jakość kształcenia jest badana przy wykorzystaniu szeregu procedur, które zostały określone w 24 zarządzeniach Rektora, opracowanych w latach 2012 -2025. Ponadto w obowiązującej do listopada uchwale Senatu nr 347 w sprawie WSDJK były określone instrukcje postępowania związane z analizą jakości kształcenia na kierunkach

prowadzonych przez WSZŚ w Tucholi. Spośród przedłożonych ZO zarządzeń najistotniejsze z punktu widzenia budowania jakości kształcenia na kierunku agroinformatyka są zarządzenia dotyczące sposobów weryfikacji i pomiaru zakładanych efektów uczenia się (zarządzenie Nr 3/2013), w sprawie systemu punktów ECTS (zarządzenie 5/2019), w sprawie tworzenia programów studiów oraz określania efektów uczenia się (zarządzenie Nr 6/2019), określenia obowiązków związanych z przeprowadzeniem zaliczeń zajęć obligatoryjnych i egzaminów (zarządzenie Nr 7/2018), w sprawie zasad przechowywania studenckich prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych (zarządzenie Nr 3/2019), w sprawie zasad weryfikacji osiągania zakładanych efektów uczenia się oraz oceny efektów uczenia się (zarządzenie Nr 7/2019), w sprawie zasad przeprowadzania egzaminu komisyjnego i zaliczenia komisyjnego oraz ponownego przeprowadzania egzaminu i zaliczenia (zarządzenie Nr 1/2025), w sprawie dyplomowania (zarządzenie Nr 28/2018), w sprawie wewnętrznej sprawozdawczości z procesów dydaktycznego i kształcenia (zarządzenie Nr 11/2019), w sprawie wprowadzenia Regulaminu praktyk zawodowych (zarządzenie Nr 10/2023), w sprawie sposobu zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i kształcenia (zarządzenie 1/2019), w sprawie przeciwdziałania dyskryminacji oraz przemocy wobec studentów i osób prowadzących zajęcia dydaktyczne (zarządzenie Nr 4/2019), w sprawie okresowej oceny nauczycieli akademickich, hospitacji zajęć i ankiety oceny nauczyciela akademickiego przez studentów (zarządzenie Nr 26/2018). Analiza wszystkich zarządzeń Rektora wskazuje, że zawarto w nich procedury za pomocą, których można analizować różne aspekty kształcenia pozyskując wiarygodne wyniki. Niemniej jednak zostały one opracowane w różnych latach, w których obowiązywał odmienny stan prawny, co powoduje niespójność terminologiczną. W związku z tym rekomenduje się przegląd i weryfikację zarządzeń Rektora związanych z badaniem jakości kształcenia w ramach WSDJK oraz ich modyfikację w kontekście aktualnego stanu prawnego. Zresztą w raporcie samooceny (str. 114) Uczelnia sama przyznaje, że „System ma charakter ewolucyjny i w chwili obecnej jest w fazie modyfikacji”. Dodatkowo Uczelnia zadeklarowała, że w fazie opracowywania jest system oceny efektywności funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, w tym zostaną zdefiniowane mierniki efektywności funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia.

Za opracowanie oraz wprowadzenie Wewnętrznego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia (WSDJK) oraz zapewnienie warunków jego realizacji, odpowiedzialny jest Rektor Wyższej Szkoły Zarządzania Środowiskiem w Tucholi, który czuwa nad prawidłowością procesu, współdziałając z pełnomocnikiem rektora ds. rozwoju i jakości kształcenia i dziekanem. Rektor WSZŚ w Tucholi sprawuje nadzór nad wdrożeniem oraz doskonaleniem WSDJK w WSZŚ w Tucholi poprzez m.in.: uczestnictwo w spotkaniach z członkami uczelnianego zespołu ds. jakości kształcenia, w zebraniach pracowniczych, zebraniach ze studentami oraz dyskusjach mających na celu wypracowanie odpowiednich procedur oraz rozwiązań doskonalących jakość kształcenia w Uczelni; Rektor powołuje pełnomocnika rektora ds. rozwoju i jakości kształcenia, który inspirowuje i koordynuje działania mające na celu podnoszenie poziomu kształcenia. Pełnomocnik rektora realizuje zadania m.in. poprzez analizę rezultatów badań ankietowych w zakresie jakości procesu kształcenia oraz pracy dziekana, dziekanatu i dostępu do informacji oraz koordynuje pracę uczelnianego Zespołu ds. jakości kształcenia.

W Uczelni zostały wyznaczone podmioty, które sprawują nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów, a ich kompetencje i zakres odpowiedzialności, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku, zostały określone w przejrzysty sposób. Uczelnia przedstawiła dokumenty, w których wskazane zostały uczelniane organy lub jednostki odpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań.

Bezpośredni nadzór nad kierunkiem studiów sprawuje Dziekan. Na poziomie Uczelni funkcjonuje Zespół ds. jakości kształcenia (Zds.JK). Zespół liczy obecnie 5 członków, wśród których dziekan jest przewodniczącym. W składzie Zespołu jest także przewodnicząca Uczelnianej Rady Samorządu Studentów WSZŚ w Tucholi. Dziekan Wydziału Inżynieryjnego jest odpowiedzialny za organizację pracy w zakresie wdrażania procedur dotyczących zapewnienia jakości kształcenia na kierunku, m.in. związanych z monitorowaniem programów studiów pod kątem ich zgodności z PRK; monitorowaniem i okresowym przeglądem programów studiów oraz przypisanych im zakładanych efektów uczenia się; z oceną kwalifikacji pracowników badawczo-dydaktycznych i ich zgodności z efektami uczenia się kierunku. Dziekan Wydziału przedstawia także Senatowi projekty planów studiów i projekty programów studiów. Ponadto funkcję doradczą w zakresie funkcjonowania kierunku studiów pełni Rada Konsultacyjno-Programowa (RKP). Zarówno Zds.JK jak i RKP bezpośrednio podlegają Rektorowi Uczelni.

W WSDJK funkcjonującym w WSZŚ w Tucholi bardzo ważną rolę pełni Rada Konsultacyjno-Programowa. Do kompetencji Rady należy m.in. opracowanie propozycji zmian w programach studiów z uwzględnieniem zapotrzebowania rynku pracy oraz opinii zewnętrznych interesariuszy, możliwości kadrowych, materialnych i finansowych. Wyniki prac Rady Rektor przedstawia Senatowi jako nowe rozwiązania związane z udoskonaleniem dotychczas funkcjonujących procesów dydaktycznych i zapewniania jakości kształcenia. W przypadku kierunku agrotechnika odbyło się w dniu 16.02.2026 r. spotkanie inicjujące powołanie Rady Konsultacyjno-Programowej z udziałem przedstawicieli: Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Warszawie, Zakładu Doświadczalnego Instytutu Zootechniki w Kołudzie Wielkiej, Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie, Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa Oddział Terenowy w Bydgoszczy, Oddziału Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Toruniu, Departamentu Rolnictwa i Geodezji Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu, Radnego Powiatu Tucholskiego oraz władz WSZŚ w Tucholi. Uczestnicy spotkania poparli inicjatywę powołania Rady i zadeklarowali członkostwo w Radzie.

Istotnymi elementami systemu doskonalenia jakości kształcenia w Wyższej Szkole Zarządzania Środowiskiem w Tucholi są interesariusze wewnętrzni (studenci, nauczyciele akademicki, pracownicy niebędący nauczycielami akademickimi), jak również interesariusze zewnętrzni (pracodawcy, organizacje branżowe, instytucje samorządowe). Nauczyciele akademicki są kluczowym zasobem dla realizacji celów i efektów uczenia się. Nauczyciele i studenci – przedstawiciele samorządu studenckiego są członkami wszystkich uczelnianych komisji, zespołów i organów kolegialnych w Wyższej Szkole Zarządzania Środowiskiem w Tucholi. Obie grupy, jak wynika z przeprowadzonych rozmów, aktywnie uczestniczą w działaniach WSDJK oraz mają wpływ na kształtowanie systemu doskonalenia jakości. W przypadku studentów systematycznie, pod koniec każdego semestru studiów przeprowadzane są badania ankietowe dotyczące jakości procesu dydaktycznego, oceny jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych i jakości obsługi procesu dydaktycznego a zagregowane wyniki tych badań są przedstawiane Uczelnianej Radzie Samorządu Studenckiego. Studenci WSZŚ włączani są w procesy decyzyjne na Uczelni, regularnie odbywają się spotkania z władzami Uczelni, na których rozwiązywane są bieżące problemy.

Współpraca WSZŚ w Tucholi z otoczeniem społeczno-gospodarczym zasługuje na uwagę i pochwałę. Uczelnia współpracuje z szerokim gronem interesariuszy, z pracodawcami, absolwentami Uczelni, jednostkami samorządu terytorialnego, szkołami wyższymi, instytucjami branżowymi i edukacyjnymi na różnych płaszczyznach, związanych m.in. z kształtowaniem umiejętności praktycznych i kompetencji

społecznych studentów, prowadzeniem działalności edukacyjnej, w tym popularyzującej wiedzę, badawczo-wdrożeniowej oraz promocyjnej. Interesariusze są angażowani w system zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia poprzez formalną współpracę (na podstawie podpisanych umów) przy organizacji studenckich praktyk zawodowych, realizacji prac dyplomowych na zlecenie przedsiębiorstw i instytucji, organizacji szkoleń, konferencji i konkursów, uczestniczą w pracach Rad Konsultacyjno-Programowych, gdzie włączają się czynnie w opiniowanie programów studiów, efektów uczenia się, treści programowych, praktycznych form zajęć, w tym zajęć terenowych i projektowych oraz uczestniczą w badaniach rynku pracy i losów absolwentów.

W kontekście wykazanych w prezentowanym raporcie w kryteriach 1, 2 i 3 zaleceń związanych z błędami w programie studiów zdiagnozowanymi przez zespół oceniający PKA, należy stwierdzić, że Uczelnia posiada odpowiednie narzędzia w ramach WSDJK, które pozwoliłyby na identyfikację popełnionych błędów. Jednak w ramach przygotowania kierunku do oceny przez PKA formalnie nie dokonano analizy programu studiów na kierunku agroinformatyka w kontekście obowiązującego aktualnie prawa związanego z prowadzeniem kierunku studiów. Program przygotowywany w latach 2018-2019 obecnie nie spełnia wszystkich wymogów związanych z obowiązującymi rozporządzeniami związanymi z realizacją procesu kształcenia. Z udostępnionych protokołów z posiedzeń Zespołu ds. Jakości Kształcenia wynika także, że program studiów kierunku agroinformatyka nie był w ostatnich latach przedmiotem analiz. Z drugiej strony nieprawidłowości związane z efektami uczenia się kierunku Uczelnia nie posiadająca pełnych praw akademickich nie byłaby w stanie poprawić bez zaleceń sformułowanych przez Polską Komisję Akredytacyjną.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 - kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Polityka jakości kształcenia w Wyższej Szkole Zarządzania Środowiskiem w Tucholi funkcjonuje w oparciu o uczelniany system zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia, w ramach którego uwzględniono i formalnie przyjęto procedury obejmujące wszystkie aspekty kształcenia. Procedury te powstawały na przestrzeni ostatnich 14 lat, a zatem niektóre z nich w zakresie stosowanych pojęć nie odpowiadają obecnie obowiązującym przepisom prawnym. Procedury związane z zatwierdzaniem i modyfikacją programów studiów oraz dotyczące systematycznej analizy i oceny tych programów są wdrożone na innych kierunkach. Uczelnia dotychczas nie opracowała formalnej procedury dotyczącej projektowania programu studiów. W Uczelni zostały wyznaczone podmioty, które sprawują nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów, a ich kompetencje i zakres odpowiedzialności, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku, zostały określone w przejrzysty sposób. Bezpośredni nadzór nad kierunkiem agroinformatyka sprawuje dziekan. Zespół ds. jakości kształcenia (Zds.JK) odpowiedzialny jest za monitorowanie jakości kształcenia, natomiast Rada Konsultacyjno-Programowa (RKP) jest organem doradczym Rektora, szczególnie w zakresie opiniowania i doskonalenia programów studiów, efektów uczenia się i treści programowe. Na Uczelni proces monitorowania programu studiów odbywa się w oparciu o informacje zebrane od studentów, kadry akademickiej oraz interesariuszy zewnętrznych przy wykorzystaniu różnych narzędzi, m.in. ankiet, hospitacji zajęć, ocen prac etapowych i dyplomowych. W kontekście wykazanych przez Zespół oceniający błędów w konstrukcji programu studiów należy stwierdzić, że przed oceną kierunku nie przeprowadzono formalnej analizy programu studiów opracowanego ponad 7 lat temu. Jednocześnie przeprowadzona ocena wykazała, że zidentyfikowane nieprawidłowości mają charakter możliwy do usunięcia, jednak wskazują na potrzebę

wzmocnienia skuteczności mechanizmów monitorowania programu studiów funkcjonujących w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia.

Rekomendacje

Rekomenduje się przegląd i weryfikację procedur związanych z badaniem jakości kształcenia oraz ich modyfikację w kontekście aktualnego stanu prawnego oraz ich uspoźnienia i uszczegółowienia.

Zalecenia

1. Zaleca się włączenie Wewnętrznego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia w proces diagnozowania, naprawy błędów i nieprawidłowości w programie studiów kierunku agroinformatyka, szczególnie w zakresie nieprawidłowości zdiagnozowanych w kryterium 1, 2 i 3.
2. Zaleca się podjęcie działań w celu zapobiegania w przyszłości występowaniu błędów i nieprawidłowości w programie studiów, ze szczególnym uwzględnieniem systematyczności monitorowania programu studiów w ramach wewnętrznego systemu doskonalenia jakości kształcenia przy wykorzystaniu opracowanych w Uczelni narzędzi/procedur oraz włączaniu w ten proces Zespołu ds. Jakości Kształcenia.